

FREEWAVE

Maandelijks Media-Magazine

nr. 436
maart
2010

COLOFON

Exploitatie: Stichting Media Communicatie

Hoofredacteur: Hans Knot

Lay-out: Jan van Heeren

Druk: EPC

Vaste medewerkers:

Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Martin van der Ven (internetnieuws); Ingo Pater-noster (Duitsland); Gijs van der Heuvel (Caribisch Gebied)

Verantwoordelijke uitgever

Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

e-mail: rob@mediacommunicatie.nl

web: www.mediacommunicatie.nl

Correspondentieadres:

Hans Knot, Populierenlaan 8, 9741 HE Groningen

e-mail: hknot@home.nl

www.hansknot.com en www.soundscapes.info

Lidmaatschap:

Nederland: Euro 25,-

Europa: Euro 30,-

Rest v/d wereld: Euro 36,50

Einde abonnement?

Op de adressticker staat de datum waarop het abon-nement afloopt. Vernieuw dit tijdig! Graag uw eigen adres vermelden onder de mededelingen van uw overschrijving. U kunt eventueel uw adresgegevens ook doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:

ING-rekening: 4065700 t.n.v. SMC, Amsterdam

IBAN: NL85INGB 0004065700 BIC: INGBNL2A

PayPal-betalingen naar: olt@xs4all.nl

Verzending:

Eventuele klachten inzake verzending, onregelma-tige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden rich-ten aan: Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	tweemalig
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

FOTO'S

Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave en Offshore Echo's archief.

ISSN NR. 1381-8562

VOORWOORD

Beste lezers,

De Radiodag 2009 ligt alweer enige tijd achter ons. Leuk om weer even op terug te kijken. Maar nog niet met nostalgische gevoelens, want deze schijnen pas na een jaar of 15 te ontstaan, zo las ik onlangs. We kunnen nu dus vol nostalgie terugdenken tot en met het jaar 1995.

Over terugdenken gesproken, het is alweer 50 jaar geleden dat de Ross Revenge (toen nog Freyr gehe-ten) te water werd gelaten. Zou een schip dan ook Sarah of Abraham zien? In ieder geval een mooi jubi-leum. Een niet zo mooi jubileum is wel het onder de golven verdwijnen van de Mi Amigo, deze maand al-weer 30 jaar geleden. Wel ruimschoots binnen de nostalgiegrens, dus.

In de rubriek "Heden en verleden" wordt deze grens meermalen overgestoken. Ditmaal met onder andere verhalen over de stormen op de Noordzee. En wat is er al die tijd fout geweest aan het zwarte schaaap Veronica of aan de naam van het zendschip Borkum Riff? Het antwoord vindt u ook in deze rubriek.

Om niet helemaal in het verleden te blijven, worden in "Perikelen" en "Nieuws de wereld rond" de actuele mediagebeurtenissen belicht. Daarna een artikel over een jong overleden dj van Radio Caroline. Zijn dochter is op zoek naar meer informatie over hem. Rob Olthof bracht een bezoek aan de studio van Radio 227 en sprak met Look Boden. Zoals gebruikelijk sluiten we af met de boekrecensies en internettips.

Veel leesplezier,
Jan van Heeren

Heden en verleden	3
Perikelen	14
Nieuws de wereld rond	19
Herinneringen aan Peter Zonneveld	20
Radio 227 ...verleden en heden	22
Mobiele radio in legertruck	24
Boekrecensies	25
Internet Surftips	27

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen publicatie. Zonder toestemming van de redactie is gehele of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, uit deze Freewave niet toegestaan.

Foto: Jessie Brandon en Charlie Wolfe op de Radio-dag 2009 in Amsterdam © Martin van der Ven

Radiodag 2009

ZA 14 NOV: In een deels regenachtig Amsterdam was vandaag de jaarlijkse Radiodag. Een verslag van Wim van de Water: 'Vandaag ging in Amsterdam alweer de jaarlijkse Radiodag (editie 32) door. De focus van deze manifestatie blijft uiteraard liggen bij offshore radio. De roemruchte avonturen van Laser, ooit uitzendend vanaf de MV Communicator stonden dit keer centraal. Het was immers alweer 25 jaar geleden dat deze vrij populaire zeezender uit de ether verdween. Voormalig Laser dj's haalden herinneringen op, onder leiding van Paul Rusling. Originele apparatuur die ooit door hen was gebruikt, werd uitgesteld en van uitleg voorzien door Herbert Visser en Ray Anderson. Oud Laser-medewerkers Ray Anderson, Charlie Wolf, Leendert Vingerling, Paul Jackson, Mike Barrington, Dennis Jason, Jim Perry en Jessie Brandon, vertelden hun verhalen, beantwoordden vragen en keken samen met het talrijk opgekomen publiek naar Laser-films, waarbij enkele opnames die nooit eerder te zien waren. voormalig Radio Caroline en London DJ Keith Skues werd geïnterviewd door Tom Mulder. Oud-Radio Caroline DJ Steve Conway mocht de vragen van Nigel Harris beantwoorden en omgekeerd. Beiden hebben recentelijk een boek over hun zeezenderperiode uitgebracht. Ingo Paternoster zorgde voor een knappe presentatie over AFN. Zeker het vermelden waard waren de scheepsmodellen die Mark Oud en Hans Hettelder tentoonstelden. Nigel Harris (Stuart Russel) stelde

Foto's - Boven: Rob Olthof, Hans Knot en Martin van der Ven openen de Radiodag 2009. Midden: Mengpaneel afkomstig van de Communicator/ Nigel Harris en Steve Conway. Onder: v.l.n.r. Ray Anderson, jinglemachine van Laser, Leendert Vingerling, Paul Jackson, Johnny Lewis, Mike Barrington en Dennis Jason. © **Christian Bergmann**

zijn nieuwe boek "Ships In Troubled Waters" voor, Bob Noakes deed hetzelfde met de tweede herziende uitgave van zijn bestseller "Last of the pirates".

Wie waren er zoal van de oud gedienden?

Zoals gebruikelijk maakte Martin van der Ven een zo uitgebreid mogelijk overzicht van voormalige zeezendermedewerkers die er dit jaar waren op de Radiodag: Keith Skues, Klaas Vaak (Tom Mulder), Jessie Brandon, Charlie Wolf, Mike Barrington, Johnny Lewis, Ray Anderson, Dennis Jason, Leendert Vingerling, Paul Jackson, Jim Perry, Herbert Visser, Steve Conway, Ingo Paternoster, Nigel Harris (Stuart Russel), Bob Noakes, Graham Gill, Richard Thompson (Bob Lawrence), Martin Fisher, Ray Clark, Bill Rollins, Peter Chicago, John Dwyer, Robert Owen, Peter Clayton, Ferry Maat, Edo Peters, Jan Veldkamp, Ad Roberts, Peter de Vries (Wout van der Meer), Cliff Osbourne, Rusty (Terry Purvis, tender captain MV Mi Amigo), "Harkie" Paul Harald van Gelder, Peter Ford, Richard Staines (Steve Silby), Clive Derek (Roylance), Robbie Owen, Elija van den Berg, Freddie Schorsch, Wim van Egmond, Elly van Amstel, Hans ten Hooge (Hogendoorn), Nico Steenberg, Sietse Brouwer, Ad Petersen (Roland) en Ferry Eden.

Radio Day Awards

Tot slot werden de Radiodag Awards 2009 uitgereikt onder leiding van Hans Knot. De vorige keer vond de uitreiking plaats door Hans Knot en Robbie Dale, maar Robbie kon wegens gezondheidsproblemen helaas niet aanwezig zijn. In plaats van Robbie Dale had Hans Knot diverse gastsprekers uitgenodigd om de Radiodag Awards 2009 uit te reiken. Jon Myer reikte een Award uit aan Keith Skues. Bob Lawrence reikte een Award uit aan Johnny Lewis. Bob Lawrence reikte tevens een Award in de vorm van een scheepsbel uit aan Nigel Harris wegens zijn 33-jarige verbintenis met het fameuze radiostation. Douwe Dijkstra reikte een Award uit aan Harm Koenders voor zijn werk ten bate van de Downloadclub. Harm kon er niet zijn en de award werd in ontvangst genomen door Vincent Schriel. Rob Olthof reikte een Award uit aan Leendert Vingerling voor zijn tenderwerkzaamheden in de jaren tachtig en Martin van der Ven reikte een Award uit aan Alan Milewczyk, die tot Anorak of the Year werd bekroond en tenslotte was het Hans Knot die een Award uitreikte aan Jessie Brandon.

Ingo Paternoster vertelt boeiend over AFN
© Hans Knot

Dank dus

ZO 15 NOV: Op de zondag kwamen de eerste dank e-mails binnen en op www.radioday.nl kun je een samenvatting zien van de reacties. Deze is afkomstig van Leendert Vingerling: 'Ik ben inmiddels weer veilig in het Zuidfranse Vallauris aangekomen en kijk met een fijn gevoel terug op de Radiodag. Het was alweer zes jaar geleden dat ik een Radiodag bezocht. Toen nog in Artis. Het was voor mij vooral weer een 'feest der herkenning'. Het sociale aspect vind ik erg belangrijk, omdat het leven meer is dan antennes en ankerbreuken. Praten met oud-medewerkers, organisatoren, standhouders of liefhebbers van de zeezenders gaat over meer dan vroeger. Het leven staat niet stil, de tijd vliegt voorbij en dat besef komt vooral naar boven op dit soort bijzondere evenementen. Bijna alle bezoekers hebben hun haar of kleur daarvan verloren. En dat is een teken van de tand des tijds.

Ieder zijn eigen verhaal

Die gezichten van vroeger dragen allemaal een verhaal bij zich. Wat is er de afgelopen 25 jaar met ze gebeurd. Zijn ze gelukkig, hebben ze een gezin en werk, zijn ze nog gezond? Dat soort vragen is ineens veel belangrijker dan het terugkijken op een zenderstoring of een niet werkende douche. Het klinkt misschien vreemd in de oren van een echte 'zeezendersvlaafde', maar de conversaties gaan niet altijd over radio. De grote ge-

Keith Skues ontvangt zijn Radioday Award
© Christian Bergmann

V.l.n.r.: Edo Peters, Leendert Vingerling en Wim van Egmond © Hans Knot

bed. Hugh was een van de leidende personen achter Radio Geronimo en werd later benaderd door Ronan O'Rahilly om samen met andere radiovrienden Radio Seagull op te zetten vanaf de MV Mi Amigo voor de Nederlandse kust. Op www.hansknot.com is er in het report van de maand december een uitgebreid verhaal over Hugh Nolan, geschreven door Ian Anderson, terug te vinden.

Storm op de zee

VR 18 NOV: In de nieuwsgroep zeezenders op internet zijn niet meer zoveel bezoekers als vroeger. Af en toe wil het weer eens oplaaian als er weer eens een zeldzame leuke discussie is. Het slechte weer van de afgelopen tijd leidde tot de oproep hoe het gevoel op zee moet zijn geweest tijdens zware stormen. Er is altijd wel een aantal voormalige medewerkers die iets van hun herinneringen wenst op te halen. Zo ook was het deze keer het geval.

Leendert Vingerling de eerste:

Het hangt er van af op welk schip je zit en dan nog specifiek waar je je bevindt. Midscheeps is prettiger dan in het vooronder liggen pitten, waarbij je om de paar golven vier meter omhoog en weer omlaag gaat. Prettig is een storm natuurlijk nooit. Het kan een leuke afwisseling zijn, maar de ravage die door het gebeuk van de golven wordt veroorzaakt is desastreus. Hoe goed je alles ook vast zet, er gaat altijd wel iets mis. Zo was er in de beginperiode van Radio Monique niet echt een discotheek in de studio aanwezig. Platen, tapes etc zaten in bakken op planken en vloer. De ravage na een storm laat zich

raden. Ik heb tijdens een boordperiode toen maar een platenkast getimmerd met opstaande randjes. Slapen doe je ook slecht tijdens het gebulder van wind en golven. Alles piept, kraakt en raelt. Een kakofonie van geluiden, waarvan je onmogelijk in slaap kan vallen. De volgende

mene deler is dat we in beginsel wel allemaal van hetzelfde houden, namelijk de zeezender in al zijn vormen. Maar daarnaast gaat ieder zijn eigen weg. De verscheidenheid aan persoonlijkheden maakt de Radiodag voor mij zeer boeiend. De mens achter de zeezender vind ik nog boeiender, dan de mens van de zeezender. Het dramatische verhaal van Charlie Wolf over zijn ernstige ziekte en zijn onzekere toekomst, het historische huis zonder dubbele beglazing van Mike Barrington of het nieuwe gelukkige leven van Johnny Lewis zijn mij meer waard dan al die zeezender details. De radiodag leverde naast al die boeiende gesprekken ook een onverwachte erkenning op. De uitgereikte award door Rob Olthof had ik niet verwacht. Ik heb van mijn vader geleerd bescheiden te zijn en heb mijn bijdrage aan de zeezenders gezien als een 'slechts' normale schakel in de ketting.

Valse schaamte

Misschien doe ik mezelf daarmee te kort. Valse schaamte waarschijnlijk. Zonder bevoorradig zouden de zeezenders na 1974 niet hebben kunnen functioneren. Ik heb er een groot financieel offer voor gelaten en achteraf te hoge risico's genomen. Het is gelukkig allemaal goed gegaan, maar ik had het ook met de dood kunnen bekopen. Dan was de 'award' waarschijnlijk postuum uitgereikt. Nu kon ik gelukkig 'alive' in geïmproviseerd Engels aan de zaal mijn dank betuigen voor de erkenning. Afsluitend wil ik Hans Knot, Rob Olthof en Martin van de Ven bedanken voor de moeite die zij hebben genomen om deze Radiodag te organiseren. Ik hoop dat ze er nog lang mee doorgaan en dat ik af en toe weer mag langskomen. Ik denk dat ik al weet wie over twee jaar 'awards' verdienen. Salut Leendert Vingerling.'

Alles terug te vinden

Of het nu gaat om de bovenstaande lijst met oud medewerkers, die de Radiodag 2009 bezochten, of de vele foto's gemaakt door verschillende personen tijdens de dag. Het is allemaal terug te vinden op www.radioday.nl maar ook de totale geluidsregistratie van de dag, zodat je nog eens terug kunt luisteren naar de interviews en verhalen. Of het voor de eerste keer gaat beluisteren. Een pracht stuk werk verzorgd door Martin van der Ven.

Hugh Nolan

DO 17 NOV: Eerder deze maand is in Australië op 65-jarige leeftijd Hugh Nolan (archieffoto) overleden na een lang ziek-

dag ben je dan ook helemaal gebroken. De mens mag dan wat minder functioneren, de scheepsapparatuur ondervindt weinig hinder. Een schip is nu eenmaal uitgerust met motoren, generatoren, pompen etc., die 'schommelbestendig' zijn. De stroomvoorziening valt namelijk zelden uit. Ook zijn er geen stroomwisselingen. Speciale apparatuur zorgt er voor dat fluctuaties worden opgevangen en de spanning stabiel blijft.

Verbod tot draaien tijdens storm

Het enige apparaat dat niet mocht draaien was de wasmachine. De trommel zou weleens last kunnen krijgen van het slingeren en gelanceerd kunnen worden. Dus eten en drinken gaan gewoon door. Alleen heeft het niet zo veel zin als de gehaktballen een meter boven je bord gaan dansen, als het schip weer eens een paar meter naar beneden duikt. Tijdens een storm is er daarom geen gezamenlijk diner. Ieder voor zich duikt de koelkast in om zich te voeden. Over het algemeen wordt er niet zo veel gegeten, want het kan er met dezelfde vaart weer uitkomen. Zeeziekte ligt op de loer. Afhankelijk van de windrichting en de zeegang ben je erg alert of het anker niet gaat krabben en of alle reddingvesten wel binnen handbereik zijn. Ik kan me herinneren dat op de Ross Revenge er voorafgaand aan een stormwaarschuwing evacuatieoefeningen werden gehouden. Wat moest men doen als de alarmbel drie keer rinkelde; waar te verzamelen en wat te doen.

Met zijn allen

Oefeningen kwamen er, die ik op geen enkel ander schip ooit had meegemaakt. Op de tender was het weer een heel ander verhaal. Kleinere scheepjes die bij storm beter binnen moeten blijven. Maar als je op zee zit en het gaat waaien, dan is een klein bootje een regelrechte ramp. Je kunt helemaal niets meer. Het is bijvoorbeeld onmogelijk om naar het toilet te gaan voor een plas. Op de Windy werd er daarom tijdens storm in een plastic zak geplast. Daarover nog een anekdote. Op een woelige trip bleven de diskjockeys in het slaapvertrek in het vooronder. Eentje moest heel nodig en had zijn behoefte in een plastic zak gedaan en was weer gaan slapen. Degene die onder die diskjockey lag te slapen werd op een zeker moment wakker. Het voelde nattigheid in zijn bed en dacht dat het zeewater door het dek sijpelde, totdat hij ontdekte dat de geur

V.l.n.r.: Ray Anderson, Nico Steenberg en Hans Hogendoorn op de Radiodag 2009 © Martin van der Ven

en kleur anders waren. De plastic zak bleek een minuscuul gaatje te hebben en was gaan lekken.

Hans Hogendoorn

De volgende reactie kwam van een voormalige presenter van RNI, Hans Hogendoorn: In de eenpersoons deejayhutten in het ruim van de MEBO II, boven de studio's, lag je kooi/bed dwarsscheeps. Zolang de storm met volle kracht woedde, stampte het schip voornamelijk, zodat je wel wat omhoog en omlaag ging, maar eigenlijk wel stabiel lag. Wel voelde je bij iedere nieuwe golf tegen de boeg een immense diepe siddering door het schip gaan. Dat hing volgens mij samen met de zware veerconstructie op het voordek, waaraan de enorme ankerketting was bevestigd. Die sidderingen zorgden aan het begin van iedere storm wel voor hartkloppingen, maar uiteindelijk kwam de slaap weer. Totdat de storm ging liggen, en de sterke stroom van het Noordzee tij de overhand kreeg. Vooral wanneer bij een zware noordwesterdeining het schip dwars op de golven kwam te liggen, ging het enorm slingeren.

De slinger

Men had wel berekend dat 37 graden slagzij de grens was, en in de studio hing een grote houten slinger waarop je dat kon aflezen. Hij kwam vaak dicht in de buurt. Grapjassen hadden bij dat getal het woord OVER! geschilderd. In je kooi had je die slinger niet nodig. Schoof je met je voeten tegen de wand van de hut, en stond je even later bijna op je hoofd, en duurde het even voordat het schip terugslingerde, dan had je dus in de buurt van dat kapseizen gezeten. Slapen was bij die omstandigheid een zoet verlangen.'

Nico Steenberg

Zijn voormalige collega aan boord van de MEBO II, Nico Steenberg, sprong ook even in met: 'En pas na een paar jaar kwam het besef dat we daar in die hutten midden in het schip als ratten in de val zaten. De enige uitweg was achterop en dan moest je ook nog een trap op. Het luik op het voordek werd bij storm gesloten en

Ross Revenge in storm

aan de buitenkant, jawel, vastgezet. Een ander, ook tamelijk ernstig ongemak was dat het eten van soep tijdens de lunch een heel gedoe was.

Vervolgens kwam Leendert weer terug

Mooi verhaal Nico. Dat besef dat je als ratten in de val zat, kwam dus pas jaren later. Als je jong bent dan denk je daar niet zo over na. Eigenlijk denk je nergens over na en 'doe' je gewoon dingen. Tegenwoordig zijn we beter geïnformeerd en zijn de veiligheidsvoorschriften ook veel strenger. En gelukkig maar. Ik zal een voorbeeld aanhalen. Zo was er in 1985 aan boord van de tender Windy een oliekachel die brandde in de slaapvertrekken. De uitlaatpijp raakte op een zeker moment verstopt en zo kon het gebeuren dat 'mijn liefje' ternauwernood aan de dood door koolmonoxidevergiftiging ontsnapte. Ze was op de Windy meegegaan, omdat ik op de Ross Revenge was achtergebleven in verband met een tenderboot die voor 50.000 gulden dieselolie zou leveren. Die boot kwam helaas niet opdagen, maar dat terzijde. De Windy lag na aankomst al enige tijd langs de Ross Revenge, maar Marjo was nog altijd niet bovendecks. Ik was druk bezig en had niets in de gaten. Marjo kwam wel vaker ietsje later, omdat ze dan nog lag te slapen.

Leendert en Marjo © Leendert Vingerling

Half bewusteloos

Ad Roberts ging eens een kijkje nemen en heeft haar half bewusteloos aangetroffen en toen naar buiten gesleept. Ze kon niet meer op haar benen staan en zag de wereld voor een 'doedelzak' aan. Na een paar uur frisse lucht en rustig ademen kwam ze er weer boven op. Sindsdien werd de oliekachel vervangen door een elektrische. Tegenwoordig mag geen enkel schip meer een op olie gestookte binnenkachel hebben. Over veiligheid gesproken. Slaapvertrekken op schepen moeten tegenwoordig een nooduitgang hebben. De MEBO was een 'oud schip' en voldeed dus niet aan die norm. Maar als we van te voren alles hadden geweten, dan waren we niet verder gekomen dan onze brievenbus. Soms moet je in het leven maar niet teveel 'nadenken'...

Anker gebeuren

Leendert ging nog even verder en wel over het ankergebeuren. Je zou toch verwachten dat er een drijfanker aan boord is om zo 'n schip met de boeg in de

wind te houden? Onbegrijpelijk dat men zo 'n groot schip laat gieren achter het anker. Die paar mijl stroming doen weinig kwaad als er serieuze golven staan. En zo 'n hellingshoek is zelfs met een zeilschip als de mijne geen pretje. Op zee heb je soms geen andere keuze. Met de Communicator is dit ooit uitgetoet. Het drijfanker was in principe een lichter anker dat werd uitgewooid. De Communicator lag dus aan twee ankers vast, eentje aan bakboord, en eentje aan stuurboord. Helaas zorgden de stroming, wind en golven er voor dat de twee ankerkettingen in elkaar raakten. Dat is levensgevaarlijk en al snel werd besloten het drijfanker te lichten.

Ook de MV Mi Amigo heeft veel woelig weer moeten doorstaan

Willem Steentjes

En daarop reageerde weer Wil van der Steen ofwel Willem Steentjes met: 'Leuk, al die ankertheorie. De praktijk op de Mi Amigo voor de kust van Nederland was als volgt: Noordzee stroming altijd zo sterk dat je onherroepelijk een keer dwars op de golven komt te liggen. Gelukkig kon de MV dat hebben en bleef vrij rustig liggen. Ik had daarom weinig last van zeeziekte. Storm van een dag is te doen, maar meerdere dagen achter elkaar bracht een paar keer het tenderen in gevaar. Spullen overtrekken in een dinky had als resultaat dat ondermeer brood geweekt werd in zout water. Goed voor de lijn, maar niet voor de smaak. Aflossen van personeel kun je dan ook vergeten. Des te meer tijd voor training van de zeebenen. De kapitein van de tender durfde niet te dichtbij komen, logisch. En dan blijft waterslang te kort. Wordt vervolgens verlengd met de olievulslang. Engelsen gaan thee drinken, voorzien van rijk olielaagje. Dus met zijn allen aan de drank (what's new?). Plus nog wat blowen en zie daar ruzie tussen de twee nationaliteiten aan boord van de Mi Amigo.

Taart

Appeltaart met cream brengt sussende werking. Edoch heimwee gevoelige personen zijn gedoemd om te blijven. Water raakt op. Douchen kan niet meer. Tandpoetsen met zeewater of cola, of Bacardi. Dat laatste meestal diep in de nacht. Olie raakt ook bijna op. Niet vergeten de dagtank goed vol te houden, want als deze bijna leeg is, kan door de onbehoorlijk grote

deining van het schip de aanvoerleiding naar generator lucht gaan happen. (Overigens constant toerental is belangrijker dan variërende spanning, aangezien de 60Hz stabiel moet zijn voor de draaitafels.) Kortom, iedereen die niet zeeziek is dient alert te zijn en slaapt ook nog eens weinig. Voedsel raakt bijna op. Nog wel voldoende diepvrieskippen en slaolie. Dat wordt gefrituurde kip, in plaats van de meestal gekookte, meer door de Engelsen gewaardeerde versie. Frituren (hoogst riskant) lukt nog net, dankzij ijzeren rand rond fornuis, en niet te volle oliepan. Dan breekt eindelijk na dagen storm, 's morgens beter weer aan. Dankzij de nauwelijks geoliede Caroline-organisatie zou het nog drie dagen duren voordat de tender kwam. En die werd met open armen ontvangen.' De ogen maar sluiten is het beste op dit moment.

Veronica de musical

ZO 22 NOV: Vorige week op de Radiodag werd ik al gewaarschuwd door Brian Keith dat hij gehoord had dat er plannen waren om een heuse musical te gaan opvoeren in Nederland waarin aandacht aan het rijkje bestaan van Veronica. Het zal eventueel onder de noemer 'Veronica, de musical' de planken opgaan. Theaterproducent Harry Kies is op het idee gekomen om de musical te wijden aan de geschiedenis van de zeezender Veronica. Waarschijnlijk met het verhaal van Auke Kok achter de hand probeert hij de musical in het seizoen 2010/2011 voor het eerst in het theater te gaan brengen.

Andere Adriaan van Landschoot

DO 26 NOV: Een bericht waarvan niet iedereen de relevantie zal inzien, maar waarbij mogelijk de oudere lezers toch even de wenkbrauwen zullen fronsen. Adriaan Van Landschoot wordt door de Raad van Bestuur van Sabam gecoöpteerd om het mandaat van Hans Kusters te voltooien, die er eind dit jaar weggaat. Niet voor niets eerde de voltallige redactie van RadioVisie hem vorig jaar nog met een Life Time Achievement Award voor zijn verdienste in het Vlaamse radioland. De trofee gaat naar de personen die eerder in eigen land onvoldoende erkenning kregen voor inzet en prestaties om het dorre Vlaamse radiolandschap enige schwing te geven.

Atlantis

Van Landschoot deed dit door op 15 juli 1973 een Vlaamse zeezender te beginnen. De eerste na het roemruchte Radio Antwerpen, beter bekend als Radio Uilenspiegel (1962). De uitzendingen van de nieuwe 'piraat' kwamen vanaf de MV Mi Amigo, het zendschip van Radio Caroline. De eigenaar ervan, Ronan O'Rahilly zag het geld uit Vlaanderen graag komen wegens zo goed als failliet zijn met de eigen organisatie en verhuurde overdag z'n zendschip aan de Adegemnaar. Het opmerkelijke aan het 'toen' en het 'nu' is uiteraard het feit dat Radio Atlantis in 1973/1974 totaal geen gelden aan Sabam betaalde. Er werd geopereerd vanuit internationale wateren en voor de muziek die werd

uitgezonden werden geen royalty's betaald. Ook niet aan Sabam. Adriaan Van Landschoot werd enkele jaren later trouwens nog door het Belgische gerecht streng gestraft omdat hij het Verdrag van Straatsburg had overtreden. België had dit geratificeerd waardoor het iedere inwoner van het koninkrijk, op welke manier dan ook, verboden was om mee te werken aan radio-uitzendingen vanaf een schip.

Showbusiness

Adriaan Van Landschoot bleef nadien in de Vlaamse showbusiness verankerend, hij werd ondermeer de manager van Petra, Dream Express (waarmee hij naar het Eurovisiesongfestival trok) en de boysband Good Shape. De voorbije jaren was hij de drijvende kracht achter het Adrivalan Orchestra, het koor Fine Fleur (van Night of the Proms) en het project Adya Classic. Waarmee hij heel wat succes kent in zowel binnen- en buitenland. Zijn 'tweede muzikale carrière' is blijkbaar niet ongemerkt gebleven en Adriaan Van Landschoot zal hierdoor binnen de Raad van Bestuur van Sabam zeker niet misstaan. Hij kent het klappen van de zweep in showbizzland. Hij gaat er 'zetelen' naast o.a. Baron Stijn Coninx, Dirk Brossé, Johan Verminnen en John Terra. Een 'radiopiraat' wordt uiteindelijk een loyaal kapitein. Of zet men 35 jaar na datum de kat alsnog bij de melk?

Auto's

VR 27 NOV: Autotijd en reclame voor zeezenders via stickers of andere objecten. Dit keer een e-mail met foto's van Stuart Aitken die in de jaren zeventig van de vorige eeuw een bezoek bracht aan het circuit van

Zandvoort om bijgaande foto's van het Veronica Racing Team te maken. Het Team Radio Veronica reed in die jaren voornamelijk op voor-noemd circuit en dat van Valkenswaard. Naast Veronica had ook de Nederlandse tak van RNI een racing team, evenals kortelings Caroline in 1973. In de jaren zestig waren vooral Radio Caroline en Radio London actief in de racerij.

Gebruikte radio

VR 27 NOV: Eerder al haal-

den we de vraag 'Welke radio gebruikte je ten tijde van de zeezenders?' naar voren. Ik kreeg een reactie hierop vanuit Australië waar Phil Cerosby recentelijk in een tweedehands winkel een BUSH TR130 voor slechts 29 dollar kocht. Het is inderdaad een radio uit de jaren zestig en Phil schreef dat zijn hart sneller begon te kloppen toen op de schaal de naam van Caroline stond afgebeeld. In de meeste gevallen bij radio's van het merk Bush komt die niet voor. (zie foto's links onder)

Bijnamen

VR 27 NOV: Allereerst luisterde ik recentelijk een oud programma van Klaas Vaak op Radio Veronica af en wel een uit een paasweekeinde. Hij noemde zich Paas Vaak voor de gelegenheid. Via Fons Winteraecken kwamen we aan een aantal, dat in de periode 1979/1980 op Caroline werden gebruikt. Marc Jacobs noemde zijn collega Rob Hudson: Rob 'Rumboon' Hudson. Johan Visser werd door Jacobs "Johan 'Mazda' Visser" genoemd. Johnny Lewis, toen nog bekend als Stephen Bishop kreeg de bijnaam 'the fat man'. Tenslotte voegde Hugo de Groot aan Will Luikinga 'falderah' toe.

De was doen

ZA 28 NOV: Denk nog eens terug aan de dagen op zee en stel je voor wat een deejay nog meer dient te doen dan alleen maar plaatjes draaien of het nieuws voorlezen? Natuurlijk zijn daar de corveeverplichtingen, waaronder de was doen. John Bennet werkte zowel op de Voice of Peace als op Caroline, dit laatste op de Ross Revenge. Ook daar deed hij de was, getuige de foto die hij me toestuurde. (bovenaan deze pagina)

Twee keer ex-Veronica op Radio 5 Nostalgia

MA 30 NOV: Toch wel even genieten vandaag. Daar Jeanne Kooijmans afwezig is presenteerde oud Veronica presentatrice Tineke het programma 'Café Kooijmans' bij de KRO op Radio 5 Nostalgia. Het programma werd tussen 12 en 14 uur uitgezonden en de daaraan voorafgaande uren waren ook al in hetzelfde vertrouwde

Veronicasfeertje daar tussen 10 en 12 uur Cees van Zijtveld als invaller actief was.

Broer meldt zich MA 30 NOV: Ik ontving een e-mail van Richard Hagan uit Amerika met de vraag of ik hem ook iets meer kon vertellen over de periode die zijn broer in Europa beleefde als deejay bij Caroline in het midden van de jaren zeventig. Het gaat

daarbij om Jonathan Day (foto). Zijn originele naam is Bruce Hagan. Ik vroeg Richard de reden en toen kwam hij met het slechte nieuws dat Jonathan op 7 september 1998 is overleden naar aanleiding van een ongeluk met zijn boot die tijdens een zware storm omsloeg. Hij was aan het varen met zijn vrouw, dochter en toen vriend op zijn zeilboot Dateline. Hij had die ochtend geen insuline genomen voor zijn diabetes en had niet de kracht zichzelf te redden. Jaarlijks wordt er nog door de zeilvereniging, waar binnen hij intens actief was, een Regatta met zijn naam gehouden. Kijk maar eens op www.myc.org/Racing/Special%20Races/Hagan_Memorial.htm

Vijftig jaar na dato fout ontdekt

DI 1 DEC: Als we terug gaan in de geschiedenis van Radio Veronica zullen we in de verschillende boeken en andere publicaties betreffende het ontstaan van de naam 'Radio Veronica' telkens weer hetzelfde verhaal tegenkomen. De allereerste versie werd destijds gepubliceerd in 'De Veronica Sage' door Gerth van Zanten, een uitgave van Teleboek in Bussum uit het jaar 1968. Op pagina 48 van het boekje staat letterlijk: 'Jürgens: 'Ik herinner me dat we op een dag in Rotterdam waren in een scheepvaartkantoor en dat een van de directeurs daar zei: 'Jullie varen onder Panamese vlag, jullie bedrijf is in Liechtenstein gevestigd, maar jullie noemen je Vrije Radio Omroep Nederland. Misschien krijg je met dat woord 'Nederland' juridische problemen. Waarom bedenken je niet iets anders?' Toen hebben we ter plaatse – ik zie het nog gebeuren, in een grauw betonnen gang – de naam Veronica bedacht. In dat woord zaten alle letters van de VRON. En eerder in de tijd was er een heel populaire serie van Annie Schmidt: Het Zwarte Schaaap Veronica.'

Voor waar aan te nemen

Als je bovenstaande leest dan neem je als journalist of historicus aan dat de toen vermelde woorden, die door Jürgens zijn uitgesproken in een interview met Gerth van Zanten, juist zijn geformuleerd. Elke andere publicatie die nadien over Radio Veronica ging, waarbij de naamgeving onderwerp werd, heeft de vermelding

over 'het zwarte schaap Veronica.' En er is wat afgepubliceerd in boekvorm, tijdschriften en op internet over dit onderwerp. Maar was de benaming wel juist? Ikzelf heb er al die jaren geen moment aan getwijfeld totdat ik recentelijk een boek over een heel ander onderwerp in handen kreeg en er in dit boek gerefereerd werd aan de populaire serie van Annie M.G. Schmidt.

Prachtig boek

Het door mij bedoelde boek heet 'Van Arendsoog en Joop ter Heul' geschreven door Janneke van der Veer en is uitgegeven door Terra Lannoo in Arnhem in het jaar 2007. Het verhaalt in woord en beeld de geschiedenis van het kinderboek en het jeugdboek met als ondertitel: 'Oude kinderboeken over bakvissen, Hollandse jongens, kabouters en detectives. Het boek, dat inderdaad rijkelijk is geïllustreerd en 144 pagina's in kleur telt, is momenteel voor 10 Euro bij De Slegte te koop.

Terug naar het zwarte schaap

Pagina 78 en 79 van het boek van Janneke van der Veer gaan over publicaties in de categorie 'Rijmpjes en versjes' (om te lezen, om voor te lezen, of te zingen). Eén van de genoemde boeken in deze categorie wordt inderdaad toegeschreven aan Annie M.G. Schmidt, die leefde van 1911 tot 1995 en vele liedjes en versjes en verhaaltjes schreef voor hen van 6 tot 96. Absolute toppers zijn natuurlijk 'Jip en Janneke' en 'Dikkertje Dap'. Het waren 'eigenzinnige geestige, klankvolle en ritmisch sterke versjes voor iedereen', meldt ons de schrijfster van het boek 'Van Arendsoog en Joop ter Heul'.

Standbeeld voor Het Schaaap Veronica in Egmond a/d Hoef © Theobald Tiger

Tien jaar eerder

Het blijkt dat het schaap Veronica tien jaar eerder is geboren dan Radio Veronica en wel in 1950. Het eerste vers van dit schaap Veronica werd op 14 juli 1950 gepubliceerd in Het Parool: 'Kom, zei het schaap Veronica, ik ga eens op visite, ik ga eens op visite bij de oude dames Groen; die zitten 's morgens vroeg al zo gezellig in de suite. Kom, zei het schaap Veronica, dat zal ik maar eens doen. Tot in het jaar 1957 verscheen er maandelijks een aflevering over het schaap Veronica. Drie jaar later, in 1960 dus, verscheen de bundel die niet de titel: 'Het zwarte schaap Veronica' had maar 'Het hele schaap Veronica' was getiteld. Wel dient vermeld te worden dat op de omslag inderdaad een schaap in een deels zwarte kleur is afgebeeld.

De tender Hosanna met haar bemanning (bidprent)

Kapitein Harris DO 3 DEC:

In de laatste periode van Radio Caroline op de Mi Amigo

(1979-1980) zijn er vele mensen aan boord actief geweest. Sommigen overbekend, anderen grote mysteries. Zo werd er met Kerst groeten gedaan van een kapitein met de naam Harris. Daarna hebben we er weinig meer van gehoord in de programma's. Fons van Winteraeken heeft recentelijk Marc Jacobs geschreven of hij de man kende, maar het antwoord was negatief en vermeldde tevens de suggestie dat het misschien zomaar was genoemd, zonder dat de man aan boord was geweest. Edoch captain Harris heeft echt bestaan. Bevestiging heeft Fons inmiddels gekregen van Wout van der Meer (Peter de Vries op Caroline) die tevens een foto beschikbaar had. (Zie hiernaast.) Enige tijd na de uitzending is Harris met de tender Hosanna vertrokken van de Mi Amigo, richting België, waar de tender nooit is aangekomen. Nooit is er iets van de bemanning en haar schip terug gevonden.

Muziek

ZA 5 DEC: Twee aanvullingen voor de discografielijst. Allereerst de titel van een lied ooit opgenomen door John de Mol sr en Harry de Groot. Het heet: 'Vochtige klanken' en zou net zo goed de drankmedley genoemd kunnen worden. Dan is in 1974 een lied uitgekomen op basis van een eerdere jingle van het programma prijsbewust en wel 'die is met het gatje in de Noordzee gevallen'. Thijs van der Molen maakte er dus een liedje van onder de titel 'Dat is mis'.

Bijnamen

MA 7 DEC: Er is weer een drietal bijnamen te noemen. Allereerst noemde Nigel Harris in zijn boek Herman de

Graaf, van Caroline in 1979, Herman 'The Village Person' de Graaf. Roger Day noemde op Swinging Radio England een collega 'Baby' Bruce Wayne en Robin Banks had nog een variatie op een bijnaam van Brian Mc Kenzie door hem 'the kiltman' te noemen.

Nieuwslezers

WO 9 DEC: Via André Koolen ontving ik een tip waarin hij me wees op een interessant artikel op internet waarin drie voormalige nieuwslezers van zeezenders hun verhaal doen over nieuwslezen op zee in vergelijking met de toenmalige nieuwslezers van het ANP. Aan het woord komen: Hans ten Hoge (RNI), Dick Klees (Veronica) en Wim de Valk (Monique). Alle drie hebben later hun brood ondermeer verdiend bij Radio Nederland Wereldomroep. Het artikel is te vinden via: www.andrevanos.nl/pdf/nieuwslezen.pdf

Borkum Riff

VR 11 DEC: In de nieuwsgroep zeezenders op internet was er een discussie gaande over de aankoopdatum van de Borkum Riff, Veronica haar eerste zendschip. Lees maar even mee. Borkum Riff met een beschouwing van Leen Vingerling: 'De aankoop van het eerste Veronica zendschip blijkt volgens een notariële akte op 7 november 1959 te hebben plaatsgevonden. De vaak genoemde datum van 9 december 1959 is dus onjuist en dient gecorrigeerd te worden. Een bericht van Nico uit Gouda in de nieuwsgroep zeezenders bracht het balletje aan het rollen. Nico meldde dat het op 9 december 50 jaar geleden was dat eerste zendschip van Radio Veronica werd aangekocht. Dit leverde vervolgens een reactie op van Veronica archivaris Juul Geleick, die een akte van een notaris in bezit heeft waaruit zou blijken dat de aankoop op 1 juni 1960 heeft plaatsgevonden. Merkwaardig, want de Borkum Riff lag toen al enkele maanden op zee. De desbetreffende akte werd mij in goed vertrouwen door Juul toegestuurd en dat leverde nieuwe feiten op:

- 1) Het eerste schip van Radio Veronica heette volgens de akte ook daadwerkelijk 'Veronica'.
- 2) De oorspronkelijke naam is: 'Borkumriff'. Eén woord, en geen Borkum Riff zoals abusievelijk vaak voorkomt.
- 3) Degene die namens de VRON het schip heeft aangekocht is Bep Sloomans uit Blaricum.

4) De aankoopdatum van de 'Veronica' is 7 november 1959 en dus niet 9 december 1959. De aankoopakte is gepasseerd bij notaris Berhard van Scharrel in Emden.

5) Op 1 juni 1960 verkocht Bep Sloomans de 'Veronica' voor 25.000 gulden aan 'reizenmanager' Louis Arthuro Delbosq uit Den Haag. Toelichting punt 4: Hoe komt het nu dat 'iedereen' 9 december 1959 als de aankoopdatum van 'de Veronica' hanteert? Ik denk er achter te zijn gekomen hoe die fout is ontstaan. Op bladzijde 14 van de 'Veronica Sage' door Gerth van Zanten is een foto van een kwitantie te zien. Het onderschrift vermeldde dat dit de 'aankoopkwitantie' van het schip is, gedateerd 9 december 1959. Bij nadere bestudering gaat het helemaal niet om een aankoopbewijs maar om iets anders.

De Veronica

Transactiekosten

Het is namelijk een brief die is gestuurd door de onderneming Schrottverwertung G.M.B.H uit Emden aan de VRON met het verzoek om 89,45 DM te voldoen voor de transactiekosten van de Commerzbank uit Emden. Die bank had kosten gemaakt in verband met de betalingen uit Nederland. Men had die kosten per ongeluk in rekening gebracht bij de verkoper. De VRON zou volgens afspraak alle bankkosten moeten vergoeden. Iemand van Schrottverwertung stuurde daarom een brief gedateerd 9 december aan de VRON met het verzoek de bankkosten van 89,45 DM aan haar te vergoeden. Die brief staat dus in het boek afgedrukt. Het misleidende onderschrift heeft er mijns inziens voor gezorgd dat 9 december abusievelijk als aankoopdatum werd gezien. Die vergissing is dus nu recht gezet dankzij de gegevens uit de verkoopakte van 1 juni 1960.

Aankoop en verkoop

Toelichting punt 5: Waarom verkocht Bep Sloomans de 'Veronica'? Het schip is door Sloomans aangekocht voor 63.000 gulden op 7 november 1959 en op 1 juni 1960 verkocht voor 25.000 gulden aan Louis Arthuro Delbosq uit Den Haag. Het is slechts gissen naar de reden. Bep Sloomans is overleden en van Delbosq weten we niets. Of toch wel? Een mogelijke reden zou kunnen zijn dat 'reismanager' Delbosq de zogenoemde Zuid-Amerikaanse scheepseigenaar is, waar Gert van Zanten het op bladzijde 55 in zijn boek over heeft. De Veronica zou vlak voor het uitvaren uit Emden zijn verkocht en vervolgens een Panamese registratie hebben gekregen. Alle mogelijke beslagleggingen werden hierdoor omzeild. Delbosq heeft later 'de Veronica' op zijn naam laten zetten voor een

'symbolisch' bedrag van 25.000 gulden. Er zal ongetwijfeld een onderhandse afspraak zijn gemaakt tussen de VRON en Delbosq. We zijn inmiddels 50 jaar verder en nog steeds kennen we niet alle feiten. Ik hoop dat bovenstaand nieuws weer enige helderheid in de historie van zeezender Veronica heeft mogen brengen.'

Song gevonden

MA 14 DEC: In Zweden wordt Jay Epae herinnerd als de hitmaker van het nummer 'Hawaiian Melody' in 1960. Op de b-kant van deze single stond het nummer 'Putti Putti'. Een song die veel werd gedraaid op Radio Nord en op die manier meer dan vijftig duizend exemplaren in dat land verkocht. Op Caroline North werd het nummer gebruikt bij de dagelijkse opening van de programma's vanaf de MV Fredericia.

Kwart eeuw geleden testen Radio Monique

DI 15 DEC: Degene die dacht dat Leen Vingerling was uitgepraat vergist zich want hij heeft nog een herinnering aan een kwart eeuw geleden: 'Een blik op de kalender naast de computer doet me beseffen dat het vandaag 15 december is. Precies 25 jaar geleden viel de eerste testuitzending van Radio Monique op 963 kHz te beluisteren. De dag erna zou Radio Monique officieel van start gaan. Vreemd genoeg worden alle 'eerste pieptonen' van stations van voor 1974 met veel bombarie herinnerd, terwijl Radio Monique het zonder enige 'tromgeroffel' moet stellen. Vreemd, want het station bleek toch zeer populair in een veranderend radiolandschap met meer concurrentie. Het zou daarom veel respect moeten ontvangen. Als medewerker van het allereerste uur en speciaal belast met de bevoorradings is een aantal herinneringen nog altijd diep in mijn

geheugen opgeborgen.

Problemen

Zoals de aanloop naar de start die beslist niet vlekkeloos verliep. Hoewel medeoprichter Fred Bolland de huur van de zender voor een aantal maanden al aan Ronan O 'Rahilly had betaald, was er nog steeds geen officiële goedkeuring gegeven over de startdatum. Er was in november al een lading apparatuur aan boord van de Ross Revenge gebracht, maar de Engelsen rekenen zo lang mogelijk. Die vonden het helemaal niet leuk, dat straks de Nederlanders 'weer' prime time konden gaan uitzenden. Peter Chicago hield Ronan voor, dat de zenders nog niet voldoende op kracht waren en dat het tijd nodig had om alles goed af te regelen. Uiteindelijk werd het sein 'groen' gegeven voor 16 december als startdatum en dat betekende zo snel mogelijk naar de Ross Revenge toe varen om mensen, tapes, instructies te brengen, maar vooral om daar een 'koningsmaal' te bereiden met bijbehorende drank.

Inkopen

Nog snel werden er satévlees, pindasaus, stokbrood en vooral champagne en wijn ingeslagen. Samen met Marjo, Fred en Gerda vertrok ik naar de haven van Nieuwpoort in België. Daar lag de tender, de Zeemeeuw. De stemming zat er goed in, maar het weer echter was 'des duivels'. Het was veel te ruw om te varen en pas 's nachts om twee uur hakten we de knoop door om toch maar te vertrekken. Vier jaar geleden beschreef ik hoe die tocht en het vervolg daarop verliep. Lees nog maar even mee: Via de Baarnsche archivaris Walter werd ik er aan herinnerd dat het vandaag alweer 21 jaar geleden is dat radio Monique met haar uitzendingen begon. Ik was het helemaal vergeten. Wat vliegt de tijd toch! Ik zie me nog met de tender Zeemeeuw pas één uur voor de officiële start langzigtig leggen. Het was een race tegen de klok geweest, want het weer was niet goed dus moesten we wachten tot het laatste moment. De avond daarvoor hadden we dolle pret in de Nieuwpoortse cafés en bars waar de 'Neukemannetjes' graag een aai over hun 'bolletje' kregen van de Madame.

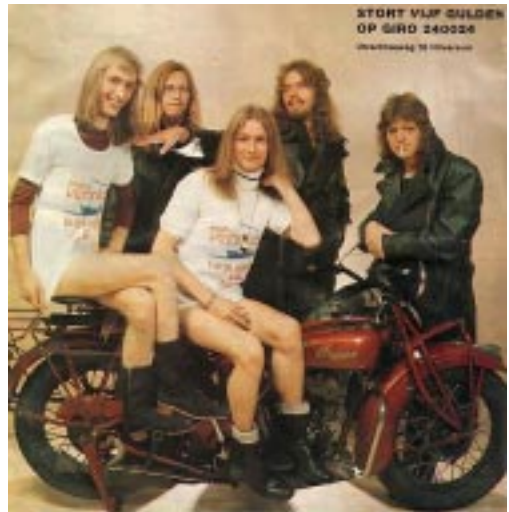
Drank

Met een behoorlijk stuk in onze kragen werd 's nachts toch maar besloten te gaan varen. Wind of geen wind gewoont maar zien waar het schip strandt. We moesten wel, want we hadden een aantal bandprogramma's bij ons die er die middag 'uit' moesten. Half zot en in de vrieskou voeren we met de Zeemeeuw om twee uur weg. Na acht uur bonken en voor sommigen ook kotsen (tante Gerda: 'Oh, geef me de emmer eens') kwam de Ross Revenge in zicht. 'Waar bleven jullie nou', riep Ad Roberts. Hij zag er keurig uit in een mooi gestreepte bloes en een stropdas. Echt feestelijk, zoals het bij een opening betaamt. "Hebben jullie het openingsuur ook bij je?" "Wat openingsuur", riep Fred Bolland. "Volgens Nico Volker zouden jullie dat hebben gemaakt als standby, want wij hebben daar geen tijd

voor gehad?" "Jullie zitten al twee weken aan boord en hebben niet eens een openingsprogramma gemaakt?" Fred was des duivels. Dat was geen goed voorteken! Het was inmiddels een half uur voor de opening van Radio Monique en de toestand was allesbehalve kalm. Hier en daar volgde wat gevloek, getier, en driftig héén en weer lopen van de deejays.

Overhevelen

Inmiddels werd de proviand overgeladen en ontbraken de champagne en wijn en saté niet. Ad Roberts mocht als 'nestor' het station openen. Frits Mulder, Maarten de Jong, Fred Bolland en ik stonden achter de rug van Ad in de kleine studio aan stuurboordzijde. Toen het uur 'U' klonk, begon Radio Monique met misschien wel de beroemdste 'misser' van stationsopeningen: de spot met de verkeersinformatie. Ad hield zich gelukkig goed, maar voelde zich heel erg 'klote'. 's Avonds was er een lekker diner, waarbij iedere Engelsman helemaal lazerus werd en er geen diskjockey meer normaal kon praten. Ik werd gevraagd om midden in de nacht achter de microfoon te gaan zitten om als Leen Winter een paar uurtjes te draaien. Ik had er toen al vierentwintig uur opzitten.

T-shirts

VR 18 DEC: Andermaal een T-shirt onder de aandacht brengen, dat betrekking heeft op radio. Jan van Heeren stuurde ons de volgende foto die de groep Kayak toont in Veronica T-shirts in 1973. Op de computer staan nog heel veel foto's die in de toekomst voorbij gaan komen maar heb je er zelf ook een stuur deze dan naar HKnot@home.nl

Met dank aan: Martin van der Ven, Hans Hogendoorn, Leen Vingerling, Wil van der Steen, Rob Olthof, Jean Luc Bostyn, Bert Bossink, Fons van Winteraeken en anderen

Samenstelling: HANS KNOT

DO 12 NOV: Cameraman Joris Hentenaar (36) is de winnaar van de eerste Stan Storimans Prijs. Hij krijgt de prijs vanwege zijn camerawerk in de op 16 mei dit jaar uitgezonden NOVA-reportage 'Gevecht tegen een onzichtbare vijand' over een Amerikaans konvooi dat in het grensgebied van Afghanistan en Pakistan jacht maakte op Talibanstrijders. Hentenaar kreeg vandaag een plastiek van kunstenaar Jeroen Henneman uit handen van Marjolein Storimans, de weduwe van de vorig jaar omgekomen cameraman van RTL Nieuws, naar wie de prijs is vernoemd. De jury onder voorzitterschap van Ad van Liempt (NPS) noemde Hentenaars werk van internationale topklasse. Hentenaar maakte de risicovolle reportage samen met verslaggever Tom Kleijn. In 2006 wonnen ze samen al een internationale Emmy Award, ook met een reportage over de bestrijding van de Taliban in Afghanistan. Een eervolle vermelding gaat naar André Novais van RTV Noord-Holland. Hij maakte volgens de jury de beste beelden die er afgelopen jaar op Nederlandse bodem zijn gemaakt. Na de vliegtuigcrash bij Schiphol had hij alle beelden van het afvoeren van de slachtoffers.

ZO 15 NOV: 1,5 miljoen mensen luisterden van 2 tot en met 6 november naar de Evergreen Top 1000 zoals uitgezonden op Radio 5 Nostalgie. Volgens een woordvoerder van het station werd niet eerder zo'n hoog luistercijfer voor Radio 5 Nostalgie gemeten. "Opmerkelijk is dat zowel jong als oud naar de lijst met nostalgische platen uit de jaren '50, '60 en '70 luisterden", zo blijkt uit onderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau De Vos & Jansen in opdracht van Radio 5 Nostalgie. Luisteraars uit de doelgroep 55-plus luisterden gemiddeld 22 uur naar de Evergreen top 1000. Vorig jaar was dat nog zestien uur.

MA 16 NOV: De redactie van Adformatie meldt dat de netto reclamebestedingen op de televisie in het derde kwartaal van 2009 met 11 procent gedaald zijn ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In totaal werd in het derde kwartaal ruim 160 miljoen euro op televisie besteed. De daling in het derde kwartaal is iets geringer dan in het tweede kwartaal: toen liepen de bestedingen terug met 13,1 procent. In de eerste drie maanden van dit jaar zag televisie promotieorganisatie SPOT de netto uitgaven op de televisie met 9,8 procent teruglopen. Directeur Paul van Niekerk van SPOT: "Het zijn natuurlijk teleurstellende cijfers. Juichen kun je niet, maar je kunt wel vaststellen dat het medium televisie zich in deze tijden aardig staande houdt, zeker in vergelijking met andere massamedia. We hopen nu dat er in het laatste kwartaal van dit jaar nog een verbetering zal komen."

DI 17 NOV: De provincie Groningen heeft een subsidie van 75.000 euro toegekend aan de organisatie van 3FM Serious Request. Dit jaar wordt er geld ingezameld voor de bestrijding van malaria en staat het Glazen Huis in Groningen. De subsidie wordt niet gebruikt als gift voor de Malariaproblematiek, maar is beschikbaar gesteld voor de organisatie van de actie en de promotie van de stad Groningen. De gemeente Groningen maakte eerder al bekend 137.000 euro te steken in de organisatie. Het is nog niet bekend of beide overheden ook nog een gift zullen doen voor het goede doel. "We hebben wel een verzoek gedaan bij alle burgemeesters, wethouders en ambtenaren om met ludieke acties te komen," aldus Commissaris van de Koningin Max van der Berg.

VR 20

N O V :

Lodewijk den Hengst, beter bekend als Lex Harding, is sinds medio oktober de enige eigenaar van het commerciële radiostation Slam!FM. Den Hengst nam daartoe de aandelen over

Lex Harding © THMS.nl

van Ruud Hendriks en Marcel Dijkhuizen. In de oorspronkelijk opzet waren Hendriks, Dijkhuizen en Den Hengst partners waarbij ze via 2HMedia BV in 2005 de controle verkregen over Slam!FM. In 2007 raakten Den Hengst en Ruud Hendriks met elkaar in conflict over de wijze van opereren van 2HMedia BV en Slam!FM BV, die tot een door Hendriks aangespannen rechtszaak leidde. Een zaakwaarnemer van Den Hengst liet weten dat de overname een 'uitvloeisel van geschillen is die in het verleden gespeeld hebben'. Marcel Dijkhuizen blijft volgens hem als adviseur bij Slam!FM betrokken. Ruud Hendriks bevestigt desgevraagd de verkoop en zegt niet meer betrokken te zijn bij Slam!FM. In de nieuwe situatie is Lex Harding BV de enig aandeelhouder van Slam!FM BV.

MA 23 NOV: Het productiebedrijf van Beau van Erven Dorens heeft een internationale Emmy Award gewonnen voor het programma 'The Phone'. De televisie-prijzen werden uitgereikt in het Hilton hotel in New York. Park Lane, het bedrijf van onder meer Van Erven Dorens, wordt overladen met prijzen voor het programma. Zo won men met 'The Phone' eerder al een Gouden Roos en een Bronzen Leeuw. In het programma volgen deelnemers aanwijzingen die zij via een gevon-

den mobiele telefoon krijgen. Door uitdagingen uit te voeren kunnen zij geldprijzen winnen. Het programma werd in Nederland uitgezonden door de AVRO en werd al tientallen keren verkocht aan buitenlandse televisieorganisaties. Met de prestigieuze prijs op zak hoopt Van Erven Dorens op nieuwe interesse voor zijn show. The Phone won de Emmy in de categorie 'non-scripted entertainment'. In dezelfde categorie won vorig jaar De Grote Donorshow van BNN.

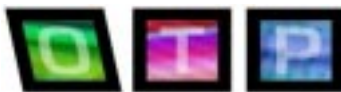
WO 25 NOV: Arie Boomsma presenteert vanaf 8 januari de vrijdageditie van het ontbijtprogramma 'Goedemorgen Nederland' op Nederland 1. Dit maakte een woordvoerder van de KRO bekend. Nu neemt Leo de Later de vrijdagen nog voor zijn rekening. Sven Kockelmann blijft de vaste presentator van maandag tot en met donderdag. Leo de Later blijft incidenteel als presentator verbonden aan het programma, aldus de KRO. Boomsma stapte afgelopen najaar over van de EO naar de KRO. Daar presenteert hij het achtergrondprogramma 'In de schaduw van het nieuws'. Met de ontbijtshow hoopt hij zich journalistiek verder te ontwikkelen. 'Goedemorgen Nederland' biedt een mix van actualiteiten waaraan ik mijn eigen toon kan gaan geven', aldus Boomsma.

DO 26 NOV: De lokale omroep van Tynaarlo in Drenthe is door de Arbeidsinspectie op de vingers getikt, omdat de omroep de 11-jarige radiomaker Ivo Pasveer (foto) op dinsdagavond een programma wil laten presenteren. Ivo mag maandelijks op dinsdagavond een programma voor kinderen presenteren bij de lokale omroep van Tynaarlo. De show duurt van zeven tot acht uur. De Arbeidsinspectie eist dat Ivo zijn uitzending van tevoren opneemt, bijvoorbeeld op zondag, omdat de jongen anders geen veertien uur rust heeft voordat hij de volgende dag weer naar school moet. Ivo vindt het 'echt heel stom' van de Arbeidsinspectie. Vriendjes mogen wel sporten op dinsdagavond, maar hij mag zijn hobby niet uitvoeren. Een programma opnemen vindt Ivo niet zo spannend als een liveuitzending. 'Dan heb ik echt het gevoel dat iedereen zit te luisteren en dat is lekker spannend', zo zegt de jonge radiomaker.

MA 30 NOV: Drs. Ton F. van Dijk (1962) is met ingang

van 1 december 2009 benoemd tot algemeen directeur van de Vereniging van Onafhankelijke Televisie Producenten (OTP).

In deze functie zal hij de belangen van de gezamenlijke Nederlandse onafhankelijke televisieproducenten vertegenwoordigen bij omroepen, commerciële stations, het Commissariaat voor de Media en in politiek Den Haag. Van Dijk is door het bestuur van OTP gevraagd om de leiding van het OTP op zich te nemen omdat hij beschikt over ruime ervaring in de media. Zo was hij ondermeer directeur van AT5 en later verantwoordelijk voor de televisieprogrammering van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). Voor zijn rol bij de totstandkoming van de nieuwe en succesvolle programmeerstrategie van de NPO werd hij verkozen tot omroepman van het jaar 2007. Daarnaast is Van Dijk bestuurslid van Het Parool. Ook heeft hij zelf inmiddels uitgebreide ervaring opgedaan in de televisieproductie sector bij Palm Plus en Kanakna, beide onderdeel van het internationale media bedrijf Zodiak Entertainment.

DI 1 DEC: De leiding van de nieuwe omroep WNL wil vooral programma's gaan laten maken op Radio 1. Dat heeft voorzitter Fons van Westerloo gesteld in een interview. Vanaf september 2010 komt WNL in het publieke bestel en heeft het recht op negen uur radio per week. Van Westerloo: "We willen graag de achtergronden van het nieuws brengen op Radio 1 en ook die zendtijd zal vooral worden gebruikt om op nuchtere en herkenbare wijze de stand van zaken in de samenleving bespreekbaar te maken, zodat meer Nederlanders zich zullen herkennen in de publieke omroep. Volgende week praat ik daarover met Laurens Borst en ik verwacht dat er op Radio 1 ruimte komt voor ondernemersnieuws en financieel economisch nieuws." De voorzitter van WNL wil ook zendtijd op andere radionetten. "Als we programma's moeten verzorgen op Radio 5 zullen we dat ook gewoon doen. Je hebt dan wel wat minder luisteraars, maar op zo'n station kunnen we eveneens iets toevoegen dat er nu niet is. Op Radio 4 willen we ook best actief zijn." De omroep gaat zich waarschijnlijk niet op het Media Park in Hilversum vestigen.

WO 2 DEC: RTL8 gaat de populaire kinderserie Fabeltjeskrant uit de jaren zeven-tig opnieuw uitzenden. Dat maakte een woordvoerder van RTL bekend. De serie trok jarenlang miljoenen kijker-tjes. De allereerste aflevering van de Fabeltjeskrant in Nederland was in 1968. Al snel was de serie met belevissen van Bor de Wolf, meneer de Raaf, juffrouw Ooievaar, de gebroeders Bever en de anderen uit het Dierenbos ont-

zettend populair. De serie stopte in 1973, maar werd in 1985 hervat. In 2005 werd de Fabeltjeskrant door het Nederlandse publiek uitgeroepen tot de beste vaderlandse kinderserie ooit. Vanaf 23 december zendt RTL8 op elke doordeweekse dag een aflevering uit van 19.00 tot 19.05 uur.

VR 4 DEC: Het kabinet wil in een wet vastleggen dat journalisten hun bronnen mogen beschermen. De ministerraad heeft vrijdag ingestemd met een wetsvoorstel waarin het verschoningsrecht voor journalisten, bloggers en andere publicisten wordt geregeld. Minister Ernst Hirsch Ballin van Justitie stelt geen absolute bronbescherming voor. Hij vindt dat er inbreuk gemaakt mag worden op dit recht als bijvoorbeeld de nationale veiligheid of een dringend opsporingsbelang in het geding is. De eventuele wetswijziging zal gelden voor iedereen die zich bezighoudt met professionele berichtgeving. Hirsch Ballin maakt geen onderscheid tussen oude en nieuwe media. Het parlement moet nog instemmen met het wetsvoorstel.

VR4 DEC: Op verschillende plaatsen in de wereld zijn mensen de straat opgegaan om te demonstreren tegen de Italiaanse premier Silvio Berlusconi. Op een protestpagina op de netwerksite Facebook was opgeroepen om te protesteren tegen de macht van Italiaanse minister-president. Naast de demonstratie in Berlusconi's eigen land waren er ook demonstraties in onder meer Londen, Peking, Istanboel, Dublin, Helsinki, New York, Parijs en Amsterdam. In Amsterdam werd gedemonstreerd op de Dam. Net als in Italië werd daar het aftreden geëist van de onstreden premier. De betogers vinden dat Berlusconi de democratie bedreigt door de media te manipuleren en zich onschendbaar voor de rechter te maken. Via zijn eigen mediabedrijf en door politieke invloed op de publieke omroep heeft Berlusconi negentig procent van de Italiaanse media onder controle.

ZO 6 DEC: Arrow Classic Rock en Arrow Jazz krijgen er binnenkort een broertje bij. Het derde Arrow-station krijgt de naam Arrow Caz. Het radiostation was tot een half jaar gele-

den via diverse kabelexploitanten te ontvangen, maar tegenwoordig is het alleen een internetstation met non-stop muziek. Ook de website van het station wordt niet meer onderhouden. Volgens een woordvoerder van Caz.nl is het radiostation nog steeds via de kabel en op de AM te beluisteren. In werkelijkheid is het alleen via Internet te horen. Door het toevoegen van de naam Arrow wordt Caz! officieel opgenomen als radiostation bij de Wordstations Arrow Classic Rock en Arrow Jazz van Ad Ossendrijver. Caz! begon op 18 april 2006 met uitzenden op de voormalige frequenties van Yorin FM. Het station was op dat moment in handen van SBS Broadcasting. Op 1 juli 2007, 14 maanden na de start, werd Caz! verkocht aan de onderneming van Ad

Ossendrijver. Op dat moment verdween Caz! ook uit de ether om plaats te maken voor Arrow Classic Rock.

MA 7 DEC: Na ruim een jaar de functie van commercieel directeur te hebben bekleed, vertrekt Paul Siero alweer bij RTL. Siero kwam 1 december 2008 over van l'Oreal Nederland en volgde Frank Eijken op. De stormachtige ontwikkelingen in de mediabranche gaven hem het gevoel dat hij het afgelopen jaar in 'een snelkookpan' terecht was gekomen. "Dat gaf mij onvoldoende tijd om mijn weg te vinden. Terwijl je die tijd wel nodig hebt als je in deze markt wil excelleren", aldus Siero. Hij benadrukt dat het zijn eigen besluit is om RTL te verlaten. "Het is zeker geen verloren jaar geweest, en we hebben het afgelopen jaar goede resultaten geboekt, maar mijn toekomst ligt ergens anders." Het is nog niet bekend wie Siero opvolgt bij RTL. Vanaf 1 januari worden zijn taken voorlopig overgenomen door RTL-topman Bert Habets. Siero weet ook nog niet wat hij zelf gaat doen. "Eerst maar eens wat zaken op een rij zetten", stelde hij tegen Adformatie.

DI 8 DEC:

CBS trekt de stekker uit de langlopende Amerikaanse soapserie 'As The World Turns'. Na een periode van maar liefst 54 jaar is het gedaan voor de populaire soap, de serie die ook in Nederland veel fans heeft. In 2010 zal de laatste aflevering worden uitgezonden, meldt Dlisted. CBS zegt het zeer spijtig te vinden dat de serie zal stoppen. De producent van 'As The World Turns', TeleNext Media Inc., zoekt echter actief naar een nieuwe afnemer en wil er alles aan doen om de serie te laten voortbestaan. De serie wordt al sinds het begin opgenomen in New York waar ook de producent is gevestigd. De belevenissen van Carly, Lily, Holden, Meg, Luke, Noah en de andere spelers zullen bij RTL nog wel wat langer te zien zijn omdat deze organisatie een paar seizoenen achterloopt. Of er in de VS een nieuwe afnemer voor de serie wordt gevonden en of RTL in de toekomst de rechten weer zal kopen staat nog niet vast.

DO 10 DEC: Antoinette Hertsenberg is door de redactie van Villamedia magazine uitgeroepen tot Journalist van het Jaar 2009. De redactie van het blad en een adviesraad kozen Hertsenberg vanwege de berichtgeving in TROS Radar over de kredietcrisis en in het bijzonder over de DSB Bank. "Onder leiding van Hertsenberg heeft het programma een journalistieke topprestatie geleverd door consequent, zorgvuldig en langdurig de gevolgen in kaart te brengen van de handelswijze van de DSB Bank. Daarbij maakt TROS Radar maximaal gebruik van de hulp van kijkers en

bezoekers van de website", aldus een bericht in Villa-media magazine. Regelmatig trekt het programma meer dan 2 miljoen kijkers. Na het NOS Journaal is Radar het best bekeken informatieve programma van de publieke omroep. De uitreiking van de prijs vindt op 12 januari plaats in Pulchri Studio in Den Haag. Minister Ronald Plasterk zal Hertsenberg toespreken en de prijs overhandigen. De uitreiking wordt mogelijk gemaakt door het Verbond van Verzekeraars.

MA 14 DEC: Voormalig presentatrice Mies Bouwman heeft vandaag als eerste televisiepersoonlijkheid de 'Gouden Televizier Oeuvre-Ring' gekregen. Ze ontving de nieuwe prijs uit handen van Joop van den Ende tijdens de opnames van een televisieprogramma ter ere van haar tachtigste verjaardag. Op 31 december 2009 viert Mies Bouwman haar tachtigste verjaardag. De AVRO zendt de registratie van 'Mies 80' op de avond ervoor uit om 21.25 uur op Nederland 1. Tijdens het feest wordt zij geëerd met optredens van artiesten, een uitgebreid terugblik op haar carrière en vele bijzondere gasten uit het televisievak die haar komen feliciteren. Jarenlang hield Mies Bouwman Nederland massaal aan de buis gekluisterd met haar programma's: 'Eén van de acht', 'In de Hoofdrol', 'Mies' en 'Televingo'. Ze schreef geschiedenis met de marathonactie 'Open het Dorp' en interviewde regelmatig bekende nationale en internationale sterren.

DO 17 DEC: Jan Wiebe Koster wordt de nieuwe directeur van Stichting Omrop Fryslân. Koster woont in Leeuwarden en werkt nu nog in Groningen als directeur van 'scholingsmakelaar' RBO Groningen. De benoeming door de Raad van Commissarissen gaat op 1 maart in. Koster volgt Roel Cazemier op, die burgemeester van Dinkelland is geworden. Sinds 1 september heeft de Omrop een tijdelijke directeur, Harm Wondaal, eerder voorzitter van de Raad van Commissarissen.

VR 18 DEC: Philip Frenks nam vandaag na veertien jaar afscheid als presentator van het NOS Journaal. Later op de avond kwam Ivo Niehe in zijn TV Show met een portret van de nieuwslezer. Ivo Niehe volgde Frenks vanaf 2002 tot en met de week van zijn afscheid als presentator van het NOS Journaal. Het mysterie van de dood van zijn negenjarige broertje Jan kwam aan de

orde net als de meest indrukwekkende nieuwsfeiten gedurende zijn veertien jaar als nieuwslezer. Frenks vertrok in 1966 naar Parijs, waar hij politieke wetenschappen studeerde. Hij was correspondent voor onder meer Het Parool, de Volkskrant en de NOS in Frankrijk en enkele jaren correspondent voor de Franse krant Le Monde in Nederland. Op initiatief van Frenks, en naar Frans voorbeeld, werd vanaf 1990 het Groot Dictee der Nederlandse Taal jaarlijks afgenomen. In 1996 werd Frenks presentator van het Acht-uurjournaal van de NOS. Voor zijn werk pendelt hij regelmatig tussen zijn appartement in Amsterdam en zijn woning in Parijs. Vanwege zijn vele versprekingen als presentator kreeg Frenks de bijnaam 'Philip de Hakkelaar'.

ZA 19 DEC: De speciaal voor 100%NL opgenomen kersthit 'Geen kerstfeest zonder jou' van Thomas Berge is de nieuwe nummer 1 in de Single Top 100. Nadat de kerstsingle twee weken geleden uitkwam, steeg het deze week van nummer 44 naar nummer 1 in de lijst van best verkochte singles in Nederland. "Dit is fantastisch. Ik werd een aantal weken geleden benaderd door 100%NL met de vraag of ik een Nederlandstalige kerstsingle wilde opnemen. Dit omdat er zo weinig nieuwe kersthits worden uitgebracht. Nu, na twee weken, staat het nummer al op nummer 1 in de Single Top 100, daar ben ik ongelofelijk trots op. Het wordt een fantastische Kerst," zegt de negentienjarige zanger tegen 100%NL. Het is voor het eerst sinds 25 jaar dat er weer een kerstsong op nummer 1 terecht is gekomen in de hitparade. De laatste kerstnummer 1 was van Band Aid met 'Do they know it's Christmas' uit 1984. De 100%NL kersthit van Thomas Berge is tevens het eerste Nederlandstalige kerstnummer dat op nummer 1 is gekomen in de hitparade.

ZO 20 DEC: De Britse publieke omroep BBC heeft vijftigplussers Fiona Armstrong (53, foto) en Zeinab Badawi (50) aangesteld als nieuwe nieuwslezersessen. Het is het gevolg van een oproep van BBC directeur Mark Thompson die in september eiste dat hij binnen een jaar een nieuwslezers van boven de vijftig 'on air' wilde hebben. Daarmee reageerde hij op beschuldigingen van leeftijdsdiscriminatie. Naast Badawi en Armstrong zullen nog twee nieuwslezers worden aangesteld. Eén daarvan zal ouder dan 60 jaar zijn.

MA 21 DEC: Jan Bonjer wordt per 1 april 2010 interim-directeur van de mediaorganisatie Free Voice. Hij volgt Bart Dijkstra op die met pensioen gaat. Bonjer zal

in elk geval tot 1 januari 2011 interim-directeur blijven. Dat heeft stichting Free Voice, een alliantie van vijf organisaties die zich inzetten voor versterking van de journalistiek en persvrijheid in ontwikkelingslanden, in een persbericht bekendgemaakt. Jan Bonjer (1957) was tot voor kort hoofdredacteur van het Algemeen Dagblad, waarbij hij sinds 2003 werkzaam was. Afgelopen zomer voerde de nieuwe eigenaar een stevige reorganisatie door bij het dagblad, waarna Bonjer geen passende functie meer kon vinden bij het AD. Voor hij bij die krant aan de slag ging was hij onder meer hoofdredacteur van het Dagblad van het Noorden.

DI 22 DEC: 100%NL was in 2009 het snelst groeiende radiostation van Nederland. Dat heeft een zegsvrouw van 100%NL maandag laten weten, na het verschijnen van de meest recente luistercijfers gisteren. In de periode oktober/november boekte het station een marktaandeel van 4,3 procent, tegenover 2,9 procent in januari. "Als we kijken naar de ontwikkelingen in radioland, dan zien we dat 100%NL samen met 3FM de grote winnaars zijn van 2009," stelde directeur Carlo de Boer van 100%NL. Zowel 100%NL als 3FM winnen in de meetperiode oktober/november 1,4 procent marktaandeel ten opzichte van de periode januari/februari. "En 100%NL heeft er dit jaar ruim een half miljoen nieuwe luisteraars bij gekregen, 3FM 180.000. Op dit moment staat de teller voor 100%NL op een record van ruim 1,8 miljoen verschillende luisteraars per week. Nog nooit eerder luisterden er zoveel personen naar ons radiostation. We maken ons op voor een nog mooier 2010", aldus De Boer.

ging 'Geef Radio Maria de Honderdduizend', die maandagmorgen vanuit Den Bosch is begonnen, om middernacht afgesloten. Niet minder dan 42 uur non-stop live radio om duidelijk te maken dat het radiostation vanaf volgend jaar elke maand honderdduizend euro moet zien te vinden om de kosten te kunnen blijven betalen. Radio Maria bestaat sinds vorig jaar en richt zich op gelovigen in Nederland en Vlaanderen. De bijzondere programmering begon om 06.00 uur en duurde tot dinsdag middernacht. Radio Maria hoopt voldoende geld binnen te halen om de komende jaren in de lucht te kunnen blijven. Daarvoor zijn 1500 donateurs nodig, die vijf jaar lang minstens 500 euro schenken. Radio Maria is sinds januari vorig jaar ondergebracht in een voormalig kerkgebouw aan de Waalstraat in Den Bosch. De zender maakt deel uit van een wereldwijd rooms-katholiek netwerk. De oorsprong ligt in Italië, waar verscheidene parochies hun eigen lokale zenders voor religieus nieuws beheerden. Initiatiefnemer in Nederland is pastor Ad Verest in Eindhoven. De programma's zijn te beluisteren via de middengolf (675

AM). De studio werd vorig jaar oktober ingezegend en vanaf januari dit jaar zijn de uitzendingen ook op internet te volgen. Luisteraars krijgen dagelijks een eucharistieviering, het getijdengebed, lezingen, interviews en muziek te horen. Aldus een bericht van Omroep Brabant.

WO 23 DEC: De Vlaamse Regulator voor de Media heeft de lokale radiostations Benelux (Beringen), Lichtaart (Kasterlee/Lichtaart), Land Van Waas (Sint-Niklaas) en Crooze FM Brussel een boete opgelegd van respectievelijk 2.000, 1.500, 1.000 en 500 euro. De Regulator ontving een storingsklacht van Radio Telstar uit Hulshout tegen de genoemde radio-omroeporganisaties. Uit de vaststellingen van het BIPT en het onderzoeksrapport kwam naar boven dat elk van de aangeklaagde lokale radiostations gedurende enige tijd niet heeft uitgezonden volgens de bepalingen van de zendvergunningen. Het zendvermogen van Radio Benelux was ingesteld op 150 Watt in plaats van de vergunde 22 Watt. Het radiostation maakte tevens gebruik van een zendinstallatie die niet conform de zendvergunning was. Ook Radio Lichtaart bleek uit te zenden met een te hoog vermogen (128 Watt in plaats van 30 Watt). De gehanteerde PI-code was anders dan vermeld op de vergunning. Bij het station Land Van Waas was de zendapparatuur ingesteld op een vermogen van 480 Watt (in plaats van 12 Watt). Er werd ook gebruik gemaakt van een andere zendinstallatie en PI-code. Bij Crooze FM Brussel ten slotte bedroeg de antennehoogte 102 meter, veel meer dan de vergunde 50 meter.

DO 24 DEC: De inzamelingsactie 'Serious Request' van 3FM heeft 7.113.447 euro opgeleverd voor het Rode Kruis. De hulpverleningsorganisatie gaat het geld gebruiken voor de preventie en bestrijding van malaria. "Een astronomisch bedrag", aldus 3FM-dj Eric Corton die het bedrag donderdag bekendmaakte. Vorig jaar werd 5.637.937 euro opgehaald. Donderdag rond 20.00 uur ging de deur van het Glazen Huis in Groningen weer open en konden 3FM-dj's Giel Beelen, Gerard Ekdorn en Annemieke Schollaardt hun Glazen Huis verlaten. In die ruimte verbleven ze zes dagen. Ze aten niet, dronken wel groentesapjes, maakten onafgebroken een radio-uitzending en nodigden luisteraars uit om - tegen betaling - verzoeknummers aan te vragen. Minister Bert Koenders (Ontwikkelings-samenwerking) droeg namens de overheid 3 miljoen euro bij aan de act. De actie gehouden in de

Martinistad Groningen trok dagelijks tienduizenden mensen naar het centrum, waar de Grote Markt is gevestigd. Vandaag was er de gehele dag een live concert op een groot podium, dat de binnenstad voor verkeer onmogelijk maakte.

ZA 26 DEC: Even over middernacht nam het bekendste non-stop muziekstation Sky Radio afscheid van de jaarlijkse kerstmisprogrammering. Voorbij de tijd van sneeuwbalgevechten inclusief de aangepaste begeleiding en plaats voor dé klassiekers, die het hoogste schavot van het meest begeerde podium bestegen. Om de dagen extra aantrekkelijk te maken, werden enkele bekende Nederlanders ingeschakeld. Tien voor twaalf: 'Winter Wonderland' van The Eurythmics glijdt de laatste keer voorbij. Nog een stukje Beach Boys en Edison Lighthouse met de wens dat deze feestelijke periode nooit mag eindigen. Een mooier slotakkoord kan men haast niet bedenken. Dan het nieuws: kort maar krachtig met de rel rond een Nigeriaan, die ongestoord de veiligheidscontrole op de luchthaven van Schiphol omzeilt om dan even voor de landing in de Verenigde Staten amok te maken. De wereld draait door. Elke dag tegen een niet te houden snelheid. Sky Radio laat niets aan het toeval over en brengt een gigantische marketingmachine in stelling om de concurrentie met de Top 2000 op te drijven. Diverse personalities ontbloten hun muzikale voorkeur. Anky van Grunsven, de wereldkampioene dressuur in de paardensport, geeft de aftrap voor 'De Week Van De Nummer Eén Hits'. Het lijstje oogt bijzonder gevarieerd. De Puma's als opener, Paul Young en Alicia Keys met 'Fallin' gaan naadloos over in Atomic Kitten's 'Whole Again'. 'San Francisco' van Scott Mac Kenzie en 'If I Had Words', de meezinger uit 1977 van Yvonne Keeley en Scott Fitzgerald mogen dan niet dadelijk tot de gebruikelijke doelgroep behoren maar kunnen, gezien hun status van

absolute tophit, ten tonele gevoerd worden. Wet Wet en Seal passen echter perfect en vergroten de strijd om de luistercijfers. Uitkijken dus wat het verdict in januari 2010 oplevert. (FVM)

ZO 27 DEC: In de zendinstallatie van Radio Nederland Wereldomroep op Madagaskar is brand uitgebroken. De verwachting is dat er twee dagen en mogelijk een hele week niet kan worden uitgezonden. Een en ander houdt in dat grote delen van Afrika en Zuidoost-Azië verstoken zijn van radioprogramma's die de Wereldomroep over de korte golf uitzendt. De uitzendingen via satelliet en internet gaan wel gewoon door. De brand brak uit in de hoogspanningsruimte van de zender. Het vuur kon na enkele uren worden geblust met hulp van de brandweer van Antananarivo, de hoofdstad van Madagaskar. De oorzaak van de brand is nog onbekend.

MICHEL VAN HOOFF EN HANS KNOT
Dank aan RadioVisie

Uitbannen

De Oegandese overheid gaat stappen ondernemen tegen gebedsgenezers die hun diensten aanprijzen met behulp van het medium radio. Dergelijke praktijken zijn namelijk strijdig met de plaatselijke wet op hekserij uit 1957. Minister voor 'Ethiek en Integriteit' Nsaba Buturo is de initiatiefnemer in de strijd tegen de gebedsgenezers en heeft daarnaast ook de strijd aangebonden tegen de verspreiding van pornografie via ondermeer kranten. Nsaba Buturo is echter ook de man die homoseksuelen als immoreel en minderwaardig bestempelt en weigert om homoseksuele relaties uit het strafrecht te halen. Tovenarij en hekserij zijn wijdverspreid in Oeganda en andere delen van Afrika, voor een belangrijk deel door de promotie ervan via de radio. Enerzijds zijn ze reeds een stuwende kracht gebleken bij verkiezingen, volksoptstanden en in menige strijd voor onafhankelijkheid. Anderzijds teert bijvoorbeeld de orgaanhandel erop, met verminkingen en moorden als gevolg.

Beursgang

BBC Worldwide, de internationale commerciële tak van de Britse publieke omroep BBC, gaat wellicht deels naar de beurs. Toezichthouder BBC Trust wil daarmee kritiek pareren dat de BBC commerciële activiteiten ontplooit onder een beschermende paraplu van met belastinggeld gefinancierd budget. Vanuit de Commerciële stations wordt al langer geklaagd dat BBC Worldwide marktverstrend werkt. De organisatie beheert internationale licenties voor BBC programma's en verkoopt nevenproducten als dvd's en boeken. BBC Worldwide behaalt daarmee jaarlijks gemiddeld ruim honderd miljoen pond winst op een omzet van ruim één miljard pond.

Whisky Oscar

De leden van de Nederlandse Whisky Oscar club krijgen als eerste ter wereld de mogelijkheid om de eigen WO-callsigns te gebruiken op Hamsphere. Deze afspraak is gemaakt met de eigenaar en ontwikkelaar van het systeem, Kelly Lindman (5B4AIT). Een aantal internationale clubs krijgt binnenkort eveneens dit privilege, de WO die het verzoek indiene, is echter die eerste. Inmiddels zijn er al verschillende leden actief op Hamsphere onder hun eigen WO-call. Hamsphere, een recent totaal vernieuwd chatprogramma met propagatie-simulatie, speciaal gemaakt voor radiohobbyisten. Het geeft het gevoel alsof u achter een echte transceiver zit te werken. Er kunnen contacten worden gemaakt met 27mc-ers en amateurs uit de hele wereld. Naast de 11 meter zijn alle amateurbanden van de 6 tot en met de 160 meterband beschikbaar. Het programma boost condities na, dus

met ruis, fading en interferentie van stations die op de frequentie eraan zitten. Het signaal wordt natuurlijk niet echt uitgezonden via de ether, het systeem werkt via internet. Toch klinkt het levensecht. Het banddeel dat operationeel is op de 11 meter, ligt tussen 27.500 - 27.600 Mhz. Na inloggen komt u automatisch op 27.555 Mhz terecht. Whisky Oscar leden kunnen zich vanaf nu laten registreren met hun eigen WO-call. De WO club zal toezicht houden op juist gebruik van Hamsphere door haar leden. Meer informatie op www.hamsphere.com en www.whiskyoscar.com

JELLE KNOT

Op 8 oktober 2009 kreeg ik een e-mail van een voor mij onbekende vrouw, die schreef dat ze als naam Carien Schaaf heeft maar dat ze in 1973 als 'Caroline' het kleine popje – zoals haar vader haar noemde – was geboren. Ze kan echter niet herinneren dat ze dit ooit van haar vader heeft gehoord, ze heeft het slechts via overlevering meegekregen. Slechts een paar maanden na haar geboorte kwam haar vader namelijk te overlijden aan de gevolgen van een motorongeluk. Veder was de jeugd van Carien ook niet de allerleukste die je voor kunt stellen. Ze verloor ook het contact met haar moeder en kwam in de jeugdzorg terecht. Ze schreef me omdat ze 36 jaar later nog steeds op zoek is naar haar roots. Haar vader werkte in 1973 kortelings voor Radio Caroline onder de naam Peter Zonneveld. Het enige dat ze heeft is een cassetteopname en een paar foto's als herinnering aan haar vader. Carien kon ik gelukkig zelf wat korte herinneringen sturen en vervolgens ging ik op zoek naar meer.

De eerste herinnering gaat over de enige keer dat ik Peter Zonneveld (foto) zelf op de Mi Amigo zag en wel op 23 februari 1973. Via een van de schepen van de rederij Jac. Vrolijk ging ik toen naar de MV Mi Amigo voor de kust van Scheveningen toe. Andere personen op dit schip die dag, naast deejays en bemanningsleden,

waren Rob Olthof, Hans Verbaan (FRC Holland), Rob Bakker (nu RTV Noord) en Martin de Wit, een bedrijfs-fotograaf uit Scheveningen. Daarnaast kan ik nog melden dat aan boord van de tender een promotieteam aanwezig was namens de firma achter de Marlboro sigaretten. Zij kwamen de deejays een warm winterjack, uiteraard met reclame, brengen. Daarnaast hadden ze nog allerlei andere dingetjes bij zich. Die dag was te-

vens de eerste keer dat ik Steve England ontmoette.

De tweede herinnering die ik aan Peter Zonneveld heb is het gegeven dat ik, als fervent voetballiefhebber, 's zondagsavonds destijds altijd het programma 'Sport in Beeld' bekeek. Het was de tijd dat we nog niet over kabel en satelliet beschikten en slechts een of twee televisiestations konden zien. In het voorjaar werd het sportprogramma op de televisie onderbroken met een mededeling die speciaal bestemd was voor de bemanningsleden aan boord van de MV Mi Amigo. Het was presentatrice Marga van Arnhem die vertelde dat Peter Zonneveld vader was geworden van een gezonde dochter. Dit was als directe herinneringen aan Peter, die ik aan dochter Carien kon doorgeven, daarbij de belofte dat ik ook oud collega's van Peter voor haar zou benaderen.

Aan boord van de Mi Amigo. V.l.n.r.: Peter v Dam, Peter Zonneveld, Joop Verhoof, Bert Bennet, Will van der Steen en dhr. Koppelman, advertentie-verkoper. Foto ingezonden door Willem Steentjes.

Zoals gesteld heb ik de informatie doorgestuurd naar een aantal voormalige collega's en de reacties bleven niet uit: 'Dank voor je e-mail betreffende Peter Zonneveld. Ik kan echter niet veel meer toevoegen dan jezelf al schreef, Hans. Wel kan ik je vertellen dat ik toen de producer van het sportprogramma belde met het verzoek de mededeling te doen in het programma. We hadden namelijk geen radiocontact met het schip in die dagen. Als ik me goed herinner was het Robin Adcroft die de mededeling een paar minuten later op Caroline herhaalde. Peter had een flat in de Bijlmermer. Ik ben er wel eens iets gaan drinken, vergezeld door Tom Collins. Ik denk dat Bert Bennet Peter ook goed kende. Sorry, dat ik je niet te veel kan vertellen. Peter sprak goed Engels en was een heel aardige collega die bovendien een heerlijk gevoel voor humor had. Met beste wensen van Andy Archer.'

De zelfde avond dat ik de mail van Andy Archer kreeg had ik een van mijn regelmatige telefoongesprekken met Graham Gill en direct na dit gesprek kon ik Carien te volgen de mailen: 'Ik heb vanavond met

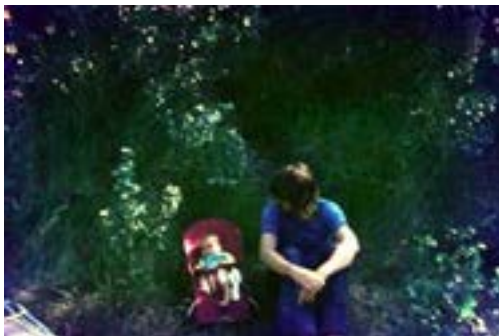
Graham Gill gesproken, afkomstig uit Australië en al sinds 1966 woonachtig in Nederland. Graham is inmiddels 73 jaar en hij kent je vader sinds zijn deejay loopbaan begon in een club aan het Amsterdamse Rembrandplein. Je vader werd daar gecontracteerd door Coen Bakker Impresario om er platen aan te kondigen, wat tezamen met Graham gebeurde. Graham vertelde me ook dat je helaas te vroeg gestorven vader een erg sympathieke man was en Graham de persoon was die hem had geadviseerd bij Radio Caroline te gaan werken. Toen je vader kwam te overlijden was Graham langdurig voor familiebezoek in zijn vaderland en kwam dus veel te laat achter het overlijden. Je moeder was, toen Graham haar alsnog belde, erg boos dat hij niet eerder had gereageerd. Maar zulke dingen gebeurden vroeger en nu nog steeds.'

Een andere college van Peter op de Mi Amigo was Robin Adcroft: 'Ik heb gisteravond een hele tijd nagedacht om verre herinneringen uit de dagen van de Mi Amigo omhoog te halen en vooral uit de tijd dat Peter er ook werkte. Het bracht me in ieder geval terug naar dat hele vreemde wereldje waarin we destijds leefden. Mijn herinneringen aan Peter zijn dat hij een vrolijke en zeer energieke knaap was en altijd leuk om de tijd mee door te brengen. Hij werd zeer gerespecteerd door zowel de Nederlandse als de Britse bemanning. Hij had een professionele kijk op het radiomaken en een prachtige stem. Wij waren erg triest toen we destijds hoorden dat Peter was omgekomen. Niet veel later zouden we op dezelfde manier onze collega Mike de Poet verliezen. Vergeet niet dat we in die tijd allen vrij jong waren. Geen angsten bezaten en vaak roekeloos door het leven gingen. Diegenen van ons die de tijd hebben overleefd en heel zijn gebleven mogen hun handen dichtknijpen als je nadenkt aan welke gevaren we ons op dagelijkse basis hebben bloot gesteld. Desondanks blijf ik met zeer goede gevoelens terugdenken aan die mooie tijd.'

Vanuit de Nederlandse service van Radio Caroline in 1973 kreeg ik eerst een reactie van Ron Dolman: 'Ik herinner met dat voordat Peter op de Mi Amigo werkte

hij in Amsterdam actief was in 'Riche' en later in 'Club Toy Toy' dat gevestigd was op de Prinsengracht. Hij bezocht ook de tent waar ik werkte op het Leidscheplein. Dit voornamelijk omdat wij geen vroege sluitingstijd hadden. Toen we dus het bericht hoorden over de baby via de televisie sloeg dit bericht als een bom in. Ik viel letterlijk van mijn stoel. Niemand verwacht een dergelijk bericht te horen in een sportprogramma op de televisie. Die avond brachten we in gepaste dronkenschap door en het was ook op die avond dat Peter bekend maakte dat zijn dochter 'Caroline' zou gaan heten.'

Een andere persoon waar Peter veel mee samen heeft gewerkt is Bert Wijffjes, bij velen bekend onder zijn artiestennaam Bert Bennet. Ook hij reageerde op mijn e-mail: 'Toen ik je e-mail kreeg heb ik hem verschillende keren overgelezen en het haar op mijn armen ging omhoog staan. Ik ontmoette Peter voor de eerste keer toen we beiden voor het impresariaat van Coen Bakker werkten. Koen was de eerste manager van The Dizzy Man's Band. Ook runde hij een kantoor voor tijdelijk personeel waaronder deejays als Graham Gill, Henny Huisman en ikzelf. Koen werkte ook nog in een platenzaak op de Nieuwendijk in Amsterdam. Hij was getrouwd met Pinky, een vrouw afkomstig uit Indonesië. Ikzelf heb op diverse locaties in het land gewerkt voor Koen. Ondermeer in The Smugglers in Bussum, maar ook in Zaandam, Amsterdam en op Texel. Ook werkte ik een keer in club 'Voem Voem' toen plotseling de Britse prinses Margareth kwam meefeesten.

Caroline en Peter Zonneveld in 1973

Op een bepaald moment werkte ik in een tent in de Amstelstraat. Het was een nachtdisco. Voor die tijd was dat heel raar want deze ging om 2 uur in de nacht open en sloot op 6 uur in de ochtend. Na sluitingstijd gingen we altijd ontbijten aan de overkant van de straat om vervolgens bij mooi weer naar het strand van Zandvoort te gaan. Ik spreek over de zomer van 1971 en dat was dan ook dat ik Peter Zonneveld voor het eerst tegenkwam in Club Riche in Amsterdam, waar hij op dat moment de topdeejay was. Ik werd daar invaller op de dagen dat Peter vrij was of op vakantie elders verbleef. In 1973 kwam ik hem weer tegen op Caroline

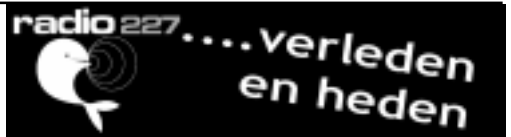
waar Andy Archer hem heen had gehaald. Ik herinner me dat ik nog een paar dagen samen met Gerda, mijn huidige vrouw, bij Peter en zijn toenmalige vriendin heb gelogeerd in de Bijlmer. Dat was kort na de geboorte van zijn dochter Caroline. Het speelde zich allemaal rond april 1973 af, de tijd dat Veronica met haar zendschip de Norderney op het strand lag en ze zendtijd kregen op de Mi Amigo. Daarna kwam de Nederlandse service niet in de oude versie terug via Radio Caroline. Later werd ik gevraagd te gaan werken voor Radio Atlantis, dat vanaf de Mi Amigo ook zendtijd ging huren.

Samen met een andere voormalige collega, Joop Verhoof, heb ik vele jaren later geprobeerd Peter Zonneveld weer op te sporen en zo kwamen we veel later pas op de hoogte van zijn veel te vroege overlijden. Peter was een uitstekende deejay, zeer geschikt voor de uren tussen 9 en 12 in de ochtend. Ik herinner me nog zo goed dat in dat sportprogramma de geboorte van zijn dochter werd genoemd. Peter werd die avond erg dronken. Ik heb dat niet meer meegemaakt daar ik vroeg naar bed diende te gaan gezien ik in de nacht een aantal uren wacht moest lopen en vervolgens om zes uur mijn ochtendprogramma een aanvang nam. De allereerste tender die kwam werd door Peter gebruikt om zo snel mogelijk naar huis te kunnen. Het was in ieder geval op de maandag of de dinsdag dat hij weg kon. Andy Archer had dat vanuit het kantoor in Den Haag zeer goed geregeld. Ach, Hans er is nog zoveel te vertellen. Heb ik niet de luiers van Caroline verwisseld of deed Gerda dat? In ieder geval mag je mijn contactgegevens aan haar doorgeven zodat ik uitgebreid met haar kan spreken.

Intussen kan ik melden dat Carien, die ook de foto's bij dit verhaal ter beschikking stelde, ontzettend blij is dat nog zoveel mensen haar nieuwe informatie kunnen verschaffen betreffende haar veel te vroeg overleden vader. Denk je ook iets kan herinneren over de persoon Peter Zonneveld, stuur het dan naar HKnot@home.nl

HANS KNOT

Look Boden werkte, na twee jaar bij Radio Veronica actief te zijn geweest, vervolgens als deejay op het radioschip de Laissez Faire, dat verankerd lag voor de Britse kust. De Laissez Faire had twee zenders aan boord. De zender afgesteld op 227 meter middengolf werd eerst gebruikt voor het draaien van popmuziek. De zender afgesteld op de 355 meter bracht een andere muzieksoort, namelijk easy listening. In eerste instantie kwam Swinging Radio England op 19 juni 1966 officieel in de ether, terwijl in de weken daarvoor er testuitzendingen waren geweest. Men gebruikte eerst de 355 meter om niet veel later te wisselen naar de 227 meter. Zusterstation Britain Radio begon dus op de 227 meter om later te verhuizen naar de 355 meter.

Het avontuur voor Look Boden aan boord van The Laissez Faire begon op 11 november 1966 toen hij samen met Peter van de Hoven, Jos van Vliet, Thijs Liefvering, Rob Klaasman en Jacques Soudan het eerste team van Radio Dolfijn vormde. Het Amerikaanse concept Swinging Radio England bleek namelijk gericht op Engeland niet zo'n succes te zijn en de eigenaren besloten om zich met een easy listening familiestation op Nederland te gaan richten, kennelijk geïnspireerd door het grote succes van Radio Veronica.

Toen op 28 februari 1967 in een behoorlijk zware storm een deel van de mast brak bleek dat tevens een excuus om de naam van het station, nadat het zendschip in Zaandam was gerepareerd, om te gaan dopen tot het eerste Nederlandse popstation Radio 227. Dit allemaal onder het goede leiderschap van Tony Windsor (Tie Dubbeljoe) en dus grotendeels volgens het succesconcept van Radio London. De zender aan boord van de Laissez Faire, die ingezet werd voor de uitzendingen van Radio Dolfijn en Radio 227, had een maximum vermogen van 55 kilowatt, doch stond meestal afgesteld op 35 kilowatt aan uitgaand vermogen. De programma's werden gemaakt tussen 06.00 uur 's morgens en 24.00 uur 's nachts. Lang heeft het allemaal niet geduurd, want ruim 14 dagen voor de Britse anti-zeezenderwet, de Marine Offences Act, van kracht werd was het al gebeurd met de programma's. Op 5 augustus 1967 waren de laatste programma's van Radio 355 te beluisteren. De Nederlandse ploeg van Radio 227 was toen al van het schip vertrokken. Op 29 juli 1967 sloot Tony Windsor even na twaalf uur 's avonds de uitzendingen van het station. Dat uiteindelijk de Amerikaanse investering in de Laissez Faire geen succes werd is deels te danken aan de wat ongelukkig gekozen golfengte van 227 meter. Oost-Europese zenders zaten namelijk ook op die frequentie en regelmatig kreeg men klachten uit Italië dat Radio 227 stoorde op de frequentie van een station uit dat land.

Enkele Radio Dolfijn medewerkers, eind 1966/ begin 1967 - v.l.n.r.: Pieter van Dijk, Look Boden, Jack Curtiss en Jos van Vliet

Look verhaalt: Na mijn zeezender avontuur moest ik meteen 22 maanden in militaire dienst. Mijn collega Jos van Vliet werd al eerder nieuwslezer bij Radio Veronica en daarna PR man bij Lois (u weet wel van die spijkerbroeken voor girls en boys). Jos heeft mij vervolgens bij Lex Harding van Veronica voorgedragen om als zijn opvolger in dienst te treden bij het station. Na die diensttijd heb ik een aantal jaren in de platenhandel gezeten en ben nog een jaar als producer en omroeper in dienst van de TROS geweest. Bij toeval raakte ik in de detailhandel terecht en richtte (later met mijn vrouw) de eerste gemakswinkelfranchiseketen Multishop op welke ik 32 jaar heb gerund. Zo nu en dan speelde ik ook in bandjes (dat was overigens al voor ik in de radio terecht kwam).

In 1997 nodigde Ad Bouman me uit om een keer te gast te zijn in zijn programma bij het inmiddels legaal geworden Radio Veronica. Hierna begon de interesse in radio weer te groeien. Naarmate je ouder wordt komen de herinneringen van vroeger sterker terug en op de verjaardag van mijn jeugdvriend Cees Eijgel (waarmee ik in ondermeer in bandjes speelde) ontdekten we op internet een softwareprogramma waarmee we een eigen radiostation in zouden

kunnen richten. We kochten die software, bouwden een bescheiden studio ergens in een klein kamertje in mijn huis en zo ontstond Radio 227. Vanuit mijn functies in het bedrijfsleven (Look was ondermeer 13 jaar bestuurslid van de Kamer van Koophandel te Rotterdam, voorzitter van de Rotterdamse Ondernemers Organisatie en vele functies in diverse MKB Nederland- en overheids-organen) had ik ook een goede connectie met de Hogere Economische School in Rotterdam. Vier leerlingen waren op zoek naar een afstudeerproject en vonden dat bij Radio 227. Een perfect marktonderzoek was het resultaat waaruit tevens bleek dat er een schrijnende behoefte was aan een concept zoals ik Radio 227 wilde inrichten. Na een jaar via internet testen en een behoorlijk assortiment muziek te hebben verzameld besloot ik om de vergunningen aan te vragen bij de autoriteiten. En dan kom je terecht in de bureaucratie: Commissariaat voor de Media, Buma Stemra, Sena, Reclame Code Commissie etc. Toen die vergunningen eenmaal binnen waren, besloten we brutaal een FM frequentie aan te vragen, maar helaas. We werden wel geadviseerd dan maar mee te doen aan de bekende etherveiling.

We gingen dus een frequentie aanvragen en dan moet je meedoen aan de veiling. De hoogste bieder met het mooiste ondernemingsplan krijgt dan de frequentie toegewezen. Ik had twee frequenties aangevraagd voor Zuid-Holland. Twee verschillende plannen werden ingediend en het eerste plan werd afgekeurd, het andere werd goedgekeurd. Waarom het ene plan werd afgekeurd is me tot de huidige dag een raadsel, want in alle paperassen die je in negenvoud moest indienen, stond overal behalve een andere frequentie, hetzelfde als in de andere aanvraag. Ik had 850.000 geboden, maar City FM van Gerro Vonk ging met de frequentie aan de haal. Wat kon ik vervolgens doen? Iemand vroeg waarom ik dan niet op de kabel ging...de kabel? Onze studio zat in het buitengebied en van de mogelijkheden van uitzendingen via de kabel had ik nog nooit gehoord en dus ging ik maar weer op onderzoek.

Binnen een paar dagen werd me duidelijk dat er 62 programmaraden te zijn, waar je moest zijn om ergens in Nederland op de kabel te kunnen komen. Wij de stoute schoenen aangetrokken en op naar een

Huidige studio van Radio 227
© Rob Olthof

boven de veertig bent, je niet meer van een merk of van een product afstapt. Onzin natuurlijk, want langzaam, heel langzaam stapten men van dit idee af. 20% van onze luisteraars zit in de leeftijdsgroep 18-27 jaar. De rest is ouder. Dus is het werven van voldoende reclame een probleem maar daarbij ook dat we nog niet voldoende geld verdienen om ons uitzendgebied uit te breiden over heel Nederland.'

Rob: 'Wat mij opvalt bij het beluisteren van de uitzendingen van Radio 227 zijn de 'witjes' tussen de platen.'

Look: 'Dat klopt. Als je een LP of CD opzet, hoor je ook gedurende een paar seconden niets. Die witjes geven een ogenblik van rust in de uitzending. Men is tegenwoordig bang voor stilte. Hiermee willen we tevens het vertrouwde gevoel van de jaren vijftig tot en met zeventig op ons station terugbrengen.'

Rob: 'Je hebt de wind mee wat betreft de easy listening. Wat heden ten dage uitgebracht wordt is vaak verschrikkelijk.'

Look: 'Inderdaad. Wij draaien echt het beste van het beste van de afgelopen tachtig jaar.'

'Veel succes, Look, namens de Freewave lezers.'

Tekst en foto's: **ROB OLTTHOF**

Afghanistan heeft sinds enige tijd zijn eerste mobiele radiostation, geïnstalleerd in een Zwitserse legertruck. Het gaat om een gezamenlijk project van de Universiteit van Bamiyan en Stichting Press Now. Het radiostation bedient de gemeenschappen in de landelijke gebieden van de provincie Bamiyan, gelegen ten noordwesten van de hoofdstad Kaboel. Er zijn in dat gebied geen andere radiostations te ontvangen. De decaan van de Universiteit van Bamiyan, dr. Yusufi Ali (foto), opende het station met een welkomstwoord voor alle mensen die in de valleien leven. Zijn stem kon worden

paar Programmaraden. Na een bezoek aan de programmaraad Overijssel kreeg ik contact met een vertegenwoordiger van de kabelmaatschappij Essent in Overijssel, maar na besprekingen over toelating op de kabel van Essent ging dat toen niet door. In het Gooi had ik meer succes dankzij een zekere Jan de Wit, jou wel bekend Rob.'

Rob: 'Eind jaren zeventig van de vorige eeuw belde Jan de Wit mij wel drie maal per avond op als er maar een teken van leven vanaf de Noordzee kwam.'

Look: 'Kabelmaatschappij Essent (later At Home en nu Ziggo) wilde ons daar dus niet doorgeven, maar boden ons als alternatief Limburg en daar hadden we meteen succes met 350.000 aansluitingen. Onder de lijn Haarlem-Arnhem-Nijmegen zitten we bijna overal op de kabel. Helaas nog niet in de noordelijke provincies, waaronder Groningen, deels Friesland, Drenthe en deels Noord-Holland. In eerste instantie wilde Ziggo ons ook nog laten betalen voor digitale doorgifte, maar daar zijn ze gelukkig van afgestapt. Ziggo krijgt in 2010 grote concurrentie van YouCa dat op 1 maart 2010 van start gaat. Dan wordt het voor ons mogelijk om ook in de gebieden gehoord te worden waar we nog niet op de kabel zitten.'

Rob: 'Wat is eigenlijk de grootste handicap voor Radio 227, Look?'

Look: 'Momenteel is het grote probleem dat de mediabureaus niet geïnteresseerd zijn in mensen boven de 40 jaar. Een of andere nitwit had destijds bedacht dat als je

gehoord tot een afstand van bijna twintig kilometer. De mobiele studio is geïnstalleerd in een opgeknapt Zwitsers legertruck en beschikt over een verhoogde zender, een kleine ingebouwde opnamefaciliteit en een montage-eenheid.

Het station zal geparkeerd staan op een specifieke locatie in de provincie. Van hieruit beginnen de producenten met het verzamelen van de informatie, produceren zij er de radioprogramma's en maken zij de veldopnamen. De bevolking wordt constant ingelicht, zodat zij volledig kan meebepalen welke zaken prioriteit krijgen bij de productie en voorbereiding. De programma's zullen elke dag op een vast tijdstip worden uitgezonden. Het publiek zal kunnen luisteren naar lokaal geproduceerde programma's met actueel nieuws en informatie toegesneden op dat specifieke gebied. De hoofdredacteur van Press Now, Hildebrand Bijleveld, bedenker van het project, noemt het mobiele radiostation een middel om de werkelijke problemen in Afghanistan op fundamenteel niveau aan te pakken. "Bijna alle media-interventies in Afghanistan hebben Kaboel als centrum, terwijl journalistiek de meeste problemen voortkomen uit etnische, religieuze en politieke verschillen in de landelijke gebieden. We vonden daar bijna geen professionele, onafhankelijke lokale verslaggevers. Ondanks inspanningen om echte professionele en onafhankelijke basis-journalistiek in Afghanistan te ontwikkelen, hebben de meeste initiatieven banden met de regering, ISAF, de VS of de VN."

Bijleveld geeft toe dat het werken in zo'n door oorlog geteisterd land risico's met zich meebrengt. "Dit project is opgestart met de mensen die in het centrum van het conflict wonen, en die niet altijd definitief hebben gekozen voor de een of de andere partij. Zij hebben het recht om een keuze te maken op basis van informatie die niet gecensureerd is door welke belangengroepering dan ook. Press Now zal dit proces faciliteren, en proberen de redactionele onafhankelijkheid te beschermen zoals het in andere conflictgebieden doet." Voor Press Now fungeert het project als een pilot voor de verdere ontwikkeling van dit concept in andere afgelegen gebieden die niet door lokale media worden gedekt. Een succesvol project kan mogelijk leiden tot meer mobiele

radio-eenheden of programma's die worden uitgebreid tot andere gebieden. Met het project willen Press Now en de Universiteit van Bamian een stem geven aan de mensen die nu niet worden bereikt in de provincie Bamian en de lokale gemeenschap betrekken in de beleidsontwikkeling voor hun eigen gebied. Daarnaast willen ze studenten onderwijzen in de journalistieke praktijk en studenten leren gemeenschapsgeoriënteerde boodschappen te ontwikkelen. Cordaid, een ontwikkelingsorganisatie die gespecialiseerd is in noodhulp en de ondersteuning van wederopbouwprojecten, financiert het project.

Radiohören auf Kurzwelle

Gehen sie erfolgreich auf Senderjacht

Door: Riegler, Thomas

153 pagina's rijkelijk geïllustreerd

Baden Baden Siebel Verlag 2009

ISBN 978-3-88180-685-5

Euro: 23.80

www.vth.de

Eerder dit jaar had ik het genoegen het boek over kortegolf radio-ontvangers te mogen recenseren, geschreven door dezelfde auteur als het boek dat nu voor mijn neus ligt. Thomas Riegler is de absolute specialist in Duitsland als het gaat om publicaties

over radio en haar technieken, waarbij hij in de diverse publicaties telkens weer een doelgroep weet aan te trekken. In het eerder verschenen: 'Handbuch Kurzwellen Radio' trok hij vooral de belangstelling van hen die uiteraard de nodige kennis hebben van het kortegolf-spectrum en daarbij adviserend optrad betreffende het eventueel te gebruiken materiaal als ontvangers en antennes, dit onder verschillende omstandigheden en diverse locaties.

In het nieuwe 'Radiohören auf Kurzwelle' brengt hij de lezer in korte, zeer begrijpbare, samenvattingen de

begrippen betreffende het 'kortegolf beluisteren' onder aandacht. Vertelt hij over de grondgolven, ruimtegolven, de ionensfeer, de dode zone, de korte skip verbindingen en vertelt hij dat er in de zomermaanden tot betere resultaten kan worden gekomen met het beluisteren van het korte golf spectrum. Ook vergeet hij zeker niet in te gaan op de zogenaamde zonnevlekkencyclus die bij deze vorm van radio beluisteren juist van enorme invloed is.

Verder brengt Riegler ons op de hoogte van de vormen van korte golf radio, waarbij natuurlijk voor de gemiddelde hobbyist vooral de internationale uitzendingen van belang zijn. In 'Radiohören auf Kurzwelle' wordt uiteraard ook ingegaan op het nut van deze frequentieband voor de zendamateer. Uiteraard kan hij niet om het voorstellen van de diverse ontvangers voorbij, waarbij zowel nieuwe als ouderwetse ontvangers de revue passeren. Ook allerlei storingsbronnen, die ontvangstmogelijkheden kunnen veroorzaken, worden door Riegler uitgebreid belicht. Ook zijn speciale hoofdstukken er voor meer informatie over ontvangstverbetering, gebruik van antennes, wanneer filters ingezet kunnen worden en de meest recente informatie over digitale kortegolfradio. Met dit boekwerk heeft Thomas Riegler een boekje geschreven dat handig is om weg te geven aan iemand die overweegt de hobby 'beluisteren van het kortegolfspectrum' intensief te gaan beleven. Voor dergelijke personen kan het zeer van nut zijn de nodige directe kennis op te doen.

Korrelatie

antwoord op uw vraag

Neem contact op met de professionele hulpverleners van Korrelatie

Bel
0900 -1450 (15 cpm)
(ma t/m vr 9:00 - 18:00)

Mail
vraag@korrelatie.nl
(7 x 24 uur)

Chat
www.korrelatie.nl
(ma t/m vr 9:00 - 17:00)

www.korrelatie.nl

'Hörzu Radio Guide - Alles über Rundfunksender und Radiohören in Deutschland'

Ausgabe 2010/2011

Siebel Verlag, Baden Baden 2009

Euro 14,90

ISBN 978-388180-683-1

www.vth.de

Tevens is bij Siebel Verlag alweer de achtste editie uitgekomen van de 'Hörzu Radio Guide Alles über Rundfunksender und Radiohören in Deutschland' Ook de editie 2010/11 werd weer samengesteld door Gerd Klawitter en Wolf Siebel, in samenwerking met een aantal andere auteurs met kennis van zaken op het gebied van radio in Duitsland en Duitstalige radio buiten Duitsland.

Liefst 464 pagina's bevat de nieuwste editie, wat bijna een verdubbeling is van de vijfde druk, die vijf jaren geleden uitkwam. In het boek een compleet en zeer gedetailleerd overzicht van alle Duitstalige radiostations die er heden ten dage zijn te beluisteren via radio, de kabel, over satelliet en

internet. Daarbij is ondermeer een lijst met alle belangrijke informatie betreffende de stations alfabetisch opgenomen. Er zijn gedetailleerde zendtabellen en frequentielijsten opgenomen die tot zeer recent zijn bijgewerkt. In de achtste editie van 'Hörzu Radio Guide Alles über Rundfunksender und Radiohören in Deutschland' zijn andermaal ook weer specifieke thema's door de auteurs belicht, waaronder 'radio luisteren via het internet', 'digitale omroepen', 'radio ontvangst per satelliet'. Maar ook wordt uitgebreid aandacht besteed aan de private omroep binnen de deelstaat Hessen. Hetzelfde is in een hoofdstuk het geval met de private radio in het Oostenrijkse Salzburg. Ook wordt het van origine Franse Energy radionetwerk onder de loep genomen en is er tenslotte een hoofdstuk gewijd aan webradio. Hoe haal je het beste zoveel mogelijk radiostation via internet je huiskamer binnen? En dat met de gedachte dat er inderdaad al ruim 45.000 van deze stations ter wereld actief zijn.

HANS KNOT

Internet surftips

Ook in deze Freewave weer de nodige surf tips voor op internet. Allereerst de link naar een radiostation dat vroeger als landpiraat actief was:

www.laut.fm/radiobavariainternational

Ook de link naar een site over de historie van de Canadese radio willen we onder je aandacht brengen:

www.broadcasting-history.ca

Dan een link naar artikel in een krant in Tampabay Bay met een unieke foto van SRE in 1966:

www.tampabay.com/features/mus...rsburg/1053902

Edu van de Hoeven wijst ons op de volgende site:

www.fm88-108.nl/?eu.amradio

Oud medewerker van Radio Sutch heeft 45 jaar na dato een internetstation opgericht met de naam Sutch erin. Het gaat om Colin Dale:

www.colindaleradiosutch.com

En dan een interview met Tom Lodge een tijdje geleden in Canada, terug te vinden op:

www.latimes.com/entertainment/news/la-et-pirate13-2009nov13,0,7027482.story?

Ook een interview met Keith Hampshire in een regionale krant in Edmonton is terug te vinden op internet:

www.edmontonsun.com/entertainment/movies/2009/11/12/11717996-sun.html

Maar ook in Vancouver besteedde een journalist aandacht aan de zeezenders van weleer:

www.vancouver.sun.com/entertainment/Pirates+ruled+airwaves+changed+England+forever/2206980/story.html

Zendamateur André stuurde het volgende bericht: Eens in de maand versijnt een gratis amateur radio magazine via e-mail, zie de site: **www.ham-mag.com**

Ook in de VS en Canada is de film The Boat That Rocked in aangepaste versie verschenen en dus werden de daar woonachtige voormalige zeezenderdeejays benaderd voor een interview. Hier is een link naar een van de verhalen“:

www.vancouver.sun.com/news/Victoria+rocked+original+Pirate+Radio+boat/2274757/story.html

Steve Conway heeft op zijn weblog aandacht besteed aan zijn allereerste bezoek aan de jaarlijkse radiodag in Amsterdam: **<http://steveconway.wordpress.com/2009/11/15/its-a-beautiful-radioday>**

Ook erg interessant is de site opgezet door voormalig Veronica medewerker en popmuzikkenner Harry Knipschild:**www.harryknipschild.nl**

En wat de denken van een interessant artikel waarin ondermeer Ian McRae aan bod komt?

<http://radio.about.com/od/britishradiohistory/a/aa062309a.htm>

Martin wil ons graag het monnikenwerk van Nobert Dengler onder aandacht brengen:

www.offshore-radio.de/wikipedia.htm

Ook de volgende site is het bezoeken zeker de moeite waard: **<http://fmscan.org>**

Offshore Echoes heeft haar site inzake de geschiedenis van Radio Caroline bijgewerkt en kan dus nu ook de geschiedenis in de jaren tachtig inzake dit legendarische station worden bekeken:

www.offshoreechos.com

MARTIN VAN DER VEN EN HANS KNOT

- advertentie -

Uitverkoop 2010

Van onderstaande cd's, dvd's en boeken hebben wij slechts nog 1 exemplaar over.

The Pirates - Dubbel cd met hits als: Drinking wine, Johnny be good, shakin all over en andere hits - euro 7,50

Nick Barnes - Throwin' stones. Een beetje te vergelijken met Donovan - euro 7,50

Jim Reeves - collectors item: Rember you're mine. Nooit in europa uitgebracht - euro 7,50

Fiesta Colonia - Duitse carnaval hits euro 5,--

NDR Philharmonic Orchestra plays Rolling Stones - euro 5,--

The Byrds - Sweetheart of the Rodeo - euro 5,--

The Troggs - greatest hits - euro 5,-

Orkest Leroy Anderson - Blue Tango and andere hits - euro 7,50

Sun records (de maatschappij waar Elvis Presley begon) - the 50th Anniversary Collection; Dubbel cd - euro 7,50

DVD: The bankjob: een zeer spannende film over een bankoverval die 's nachts uitgevoerd werd - euro 7,50

DVD: Nick Barnes - live at the Congress Theatre in Eastbourne - euro 5,--

CD: I spy for the DTI, bekend van Radio Laser in 3 verschillende versies euro 4,50

DVD: THE BOAT THAT ROCKED, de film over het roemruchte verleden van radio Caroline euro 10,--

Dubbel CD met de hits van The Boat That Rocked - euro 17,--

Meer op de volgende bladzijde >>

Stichting Media Communicatie
Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
Tel. (na 18.00 uur) 020-662 11 41
www.mediacommunicatie.nl
e-mail: verkoop@mediacommunicatie.nl
giro: 40 65 700 / bank: 98.80.40.301

<< ZIE OOK DE UITVERKOOP OP PAG. 27

Dubbel CD: Never ending story met alle tunes en jingles van Veronica - euro 16,-Hoe lang nog leverbaar?

Boek: Het stinkdier van Ab Pruijs over de woelige zestigere jaren. Nog veel heftiger dan Jan Cremer. Ook Radio Veronica komt in het boek voor euro 12,50. De laatste exemplaren, dus haast u.

Radio Mi Amigo deel 5 van Hans Knot: Een veel te snelle herstart. euro 7,50. Gaat over het radioschip Magdalena, die uiteindelijk gestrand is op een zandbank.

Het Wel en Wee van Radio 192 van Michael Bakker over de teloorgang van Radio 192. Lees hoe dit station de nek om werd gedraaid. Uitverkoopprijs euro 7,50

OPNIEUW VERSCHENEN: **KEITH SKUES' MEESTERWERK: POP WENT THE PIRATES.** BIJNA 700!!! PAGINA'S EN 385 FOTO'S. HET BOEK WEEGT 2 KILO. euro 35,- MIS DIT NIET!!! EEN ABSOLUUT MEESTERWERK!! Keith Skues heeft zijn boek geupdate tot en met 2009! Een absolute aanrader!!

Knipselkrant 1970 + CD euro 10,- met alle informatie uit de media over Veronica, Noordzee en Capital Radio

5 DVD box + 1 CD Laser Radio van begin tot het eind euro 22,-

Boek: **Nigel Harris** schreef zijn belevenissen op Caroline getiteld: **Ships in troubled Water** euro 19,19

Steve Conway schreef ook een boek, getiteld **Shiprocked**. Zeer interessant boek euro 15,50

BOB NOAKES: LAST OF THE PIRATES Dit is een heruitgave + extra hoofdstukken van het boek dat Bob Noakes schreef in de jaren zeventig. 278 pagina's dik met prachtige foto's. Bij smc voor euro 19,95.

Aanbieding: **Loving Awareness CD** gedigitaliseerd!!! + The Legend lives on CD voor euro 8,-

The legend lives on bevat fragmenten uit het bestaan van Radio Caroline vanaf 1964 - 1990!

Tenslotte: **Pop op de TV**, een schitterende DVD + boek van 186 pagina's over popzangers, zangeressen en bands die voor de tv in Europa optraden. Het boek behelst de periode 1960-1975 euro 22,50

The Laser Radio Blast!

Een mp3-DVD met een voortreffelijke collectie van opnamen, jingles and promo's. Voor 14,- euro. 88 uur genieten van: Ric Harris, David Lee Stone, Charlie Wolf, Jessie Brandon, Tommy Rivers, Steve Masters, Paul Dean, Chris Carson, Liz West, Erin Kelly, Jonell, Holly Michaels, Michael Dean, Craig Novack, Dave Chaney, Jeff Davis, Chuck Cannon, John Leeds, Jay Mack, Scott Shannon, Dr Demento, Blake Williams, Johnny Lewis = Stephen Bishop, Jim Perry, DL Bogart, Brandy Lee, Paul Jackson, Bill Reid, Andrew Turner, K.C., John 'Rock 'n' Roll' Anthony

Keith Skues - His Offshore Radio Years mp3-DVD 14,- euro. 68 uur lang luisteren naar: Radio London, Radio Caroline South, the Big L RSL's, Pirate BBC Essex, Pirate Radio Skues en veel documentaires. PLUS speciale videobeelden.

Steve Conway and Chris Kennedy - Radio Caroline's Irish Mainstays. mp3-DVD 14,- euro. 68 uur lang het geluid van deze twee Ierse steunpilaren van Radio Caroline.

Het complete pakket, 3 dvd's (Laser, Skues & Conway/Kennedy) voor slechts 36 euro.

3CD + DVD - Top Of The Pops Nr. 1's 1964 - 1985 voor slechts 12,50 euro !!!

In totaal 67 tophits op 3 cd's. De inhoud van de DVD:
1.: Whiter Shade Of Pale (original TOTP performance 1967/DVD) - Procol Harum * 2.: Spirit In The Sky (Pan's People original TOTP performance 1970/DVD) - Greenbaum, Norman * 3.: Devil Gate Drive (original TOTP performance 1974/DVD) - Quatro, Suzi * 4.: Make Me Smile (Come Up And See Me) (original TOTP performance 1975/DVD) - Harley, Steve & Cockney Rebel * 5.: So You Win Again (original TOTP performance 1977/DVD) - Hot Chocolate * 6.: When You're In Love With A Beautiful Woman (original TOTP performance 1979/DVD) - Dr. Hook * 7.: Geno (original TOTP performance 1980/DVD) - Dexys Midnight Runners * 8.: Ghost Town (original TOTP performance 1981/DVD) - Specials * 9.: Do You Really Want To Hurt Me (original TOTP performance 1982/DVD) - Culture Club * 10.: Don't You Want Me (original TOTP performance 1982/DVD) - Human League * 11.: Karma Chameleon (original TOTP performance 1983/DVD) - Culture Club * 12.: Reflex (original TOTP performance 1984/DVD) - Duran Duran